

60^e jaargang
[nummer 3 • 2013]

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

Een kleurrijke koninklijke dag

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over
de knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN-VEREN-PLUIMEN
KOPPELS-RIEMEN-KOPPELS
HOEDEN-SHAKO'S-HOEDEN
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN
HISTORISCHE-SCHOENEN
GILDESCHOENEN
OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN
OPERA-OPERETTE-SCHOENEN

VAN BEERS B.V.
SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

TONEELSCHOENEN

EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

Uw totaal
pakket
leverancier
voor
het gilde

van Herp
music fashion

Handelsweg 15-15a
5071 NT Udenhout
Tel.: 013-511 49 23
Mob: 06-54 29 63 66
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl

Driemaandelijks magazine van de
Noord-Brabantse schuttersgilden uitgave van de Stichting
De Gildetrom ISSN 1380-233X
Jaargang 60 (2013) nummer 3

HOOFDREDACTEUR

Peter van Kuijen
Morgenroodstraat 10, 5641 HD Eindhoven
T (040) 281 50 31 E p.van.kuijen@onsneteindhoven.nl

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR

H. (Harry) Kloppenburg
Broekkant 20, 5094 GA Lage Mierde
T (013) 509 28 98 E hkloppie@gmail.com

CORRECTOR

Felix Crooijmans
Gravenstraat 14, 5663 GC Geldrop
T (040) 285 05 43 E fmwcrooijmans@onsbrabantnet.nl

VERSLAGGEEFSTER

Mevr. J. (Joke) van Gils
Bergstraat 20, 5175 AA Loon op Zand
T (0416) 36 23 25 E joke.vangils@home.nl

AFGEVAARDIGDEN

Noordbrabantse Federatie
Ton de Brouwer
Ruitersweg 6, 5674 XB Nuenen
T (040) 284 22 12 E a.debrouwer01@onsnet.nu

Europese Gemeenschap van Schuttersgilden

G. (Gerard) van Eum
Grootmaat 11, 6903 XA Zevenaar
T 06 48794166 E vaneumg@tele2.nl

KRINGREDACTEUREN

KWARTIER VAN OIRSCHOT

Jan van Gelooven
Bendastraat 55, 5011 TB Tilburg
T (013) 455 64 17 M 06 55 33 83 74
E janvangeloooven@planet.nl

PEELLAND

Frans Aldenzee
Nieuwe Uitleg 10, 5761 ED Bakel
T (0492) 34 19 48 E almo-unique@planet.nl

MAASLAND

Hetty Verhoeven
Bergstraat 24, 5386 KL Geffen
T (073) 5323244 M 06 30 58 26 09
E hettyverhoeven@home.nl

KEMPENLAND

Piet van de Wiel
Boekweitstraat 34, 5632 KJ Eindhoven
T (040) 241 09 78 E ripilimielki@kpnplanet.nl

LAND VAN CUIJK

Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47, 5371 AL Ravenstein
T (0486) 41 15 52 E fam.hamers@planet.nl

BARONIE EN MARKIEZAAT

Rien de Krom
Konijnenberg 3, 4661 AH Halsteren
T (0164) 68 55 99 E mfdekrom@home.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

Henk van den Broek
Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot
T 013 52 85 520 E henk.vanden.broek@tele2.nl

BETALINGEN

RABOBANK Steensel
Rekeningnummer: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom

Van de hoofdredactie

In juni heeft het kersverse koningspaar, koning Willem-Alexander en koningin Maxima een bliksembezoek gebracht aan de provincie Noord-Brabant.

In Oisterwijk waren de gilden natuurlijk ook aanwezig om hen een hartelijk welkom te bereiden. Alleen jammer dat de veiligheidseisen zo streng geworden zijn. Alles wat de gilden gewend waren te doen, kan niet meer. Er is sinds het bezoek van koningin Beatrix aan Brabant in 1980 wel heel veel veranderd.

Mgr. Tiny Muskens, de sociale bisschop is ons helaas ontvallen, maar wordt geëerd met een gedenksteen.

Bij de redactie hebben inmiddels weer veranderingen plaatsgevonden. Er zijn twee redacteuren benoemd, te weten: voor de Kring Maasland, mevrouw H. (Hetty) Verhoeven uit Geffen. Zij neemt de plaats in van Bert van Hulten. Bert heeft samen met zijn echtgenote Aant, tot aan haar overlijden, het redacteurschap op zich genomen en deze tot nu voortgezet. Bert nogmaals onze hartelijke dank! Voor de Kring Baronie en Markiezaat is dat de heer C. (Cees) Martens uit Rijsbergen. Hij zal de huidige redacteur Rien de Krom gaan bijstaan. Deze redacteuren heten we dan ook van harte welkom en wensen hen succes met hun werk voor De Gildetrom.

In oude voddens naar een zusterilde? Ja, dat kan en alleen in de Beerzen!

Wat de redactie jammer vindt is, dat nog steeds foto's aangeleverd worden die veel te klein zijn. Voor de technische uitvoering zijn deze niet geschikt. In het vademecum van de NBFS staat precies aangegeven aan welk eisen ze moeten voldoen. Als hier geen aandacht aan wordt besteed, dan is het jammer voor de inzender, maar dan worden de foto's geweigerd en niet geplaatst! Ter verduidelijking, voor IM-berichten is dit niet noodzakelijk.

De interviews met de zestigjarige jubilarissen worden in dit nummer voortgezet.

Peter van Kuijen

Sluitingsdata inzenden kopij voor 2013

Nr. 4/2013

01 oktober

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen 2013:

Particulier abonnement € 10,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 7,50). Collectief abonnement via gilde € 7,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde € 3,00 in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 17,50. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stichting De Gildetrom. De ingezonden artikelen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

Vormgeving en layout: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Drukkerij Vos Gemert. Oplage: 3500 stuks

Ontwerp, opmaak, drukken en verzenden van uw magazine of andere periodieke uitgave.
Jubileumboeken, brochures en folders voor uw evenementen.

Wij informeren u graag over de vele mogelijkheden binnen uw budget.

Bel Frans Vos, 06-533 661 45.

drukkerij vos

Dommel 36
5422 VH Gemert

T 0492 39 11 11
E info@vosdruk.nl
I www.vosdruk.nl

Goud- Zilver Atelier
Andriessen

voor al uw
Schutters en Gilde zilver

Dorpsstraat 18
5708 GH Helmond
Tel. 0492-550792
www.andriessen-helmond.nl

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

Leenderweg 37
5554 CK Valkenswaard
TEL. 040 - 204 24 89
goudsmidbijsterveld@hetnet.nl
www.goudsmidbijsterveld.nl

EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT

 **Seezo Uniformen,
meesters in maatwerk**

Een veelzijdig assortiment voor schutterij, gilde, muziek en showband.
Comfortabele uniformen met een perfecte pasvorm voor een herkenbare identiteit en een stijlvolle presentatie.

Seezo

Meesters in maatwerk

www.seezo.nl

Seezo Uniformen B.V. St. Janstraat 38 - 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41. (na 17.00 uur: (0575) 46 19 38). Fax (0575) 46 26 69
info@seezo.nl

Waar het lopen over het vaandel vandaan komt

Dat een pas gekroond staatshoofd, de paus en een nieuwe gildekoning de enigen zijn die over het gildevaandel mogen lopen weten we allemaal. Maar waar komt dit gebruik vandaan? Volgens het vlagprotocol van de overheid mag de vaderlandse vlag de grond niet raken. Als een soldaat de driekleur op de grond laat vallen, staat hem op zijn minst een fikse uitbrander te wachten. En als een vendelier tijdens zijn oefening voor een vendel jury de grond raakt met zijn vendel, krijgt hij minpunten.

**Brabantse gildes
brengen laatste
eer aan
mgr. Jan Bluysen**

**Succesvol jeugd-
toernooi bij
Sint Jorisgilde,
Bergeyk**

Inleiding

Door Peter van Kuijen 111

Informatief

Pelgrimage 2014 naar Hongarije 114

Een keizer bij het Heilig Bloedsgilde

Boxmeer 115

Waar het lopen over het vaandel

vandaan komt 116

Een nieuwe publiekstrekker

voor kringdagen 118

60 jaar De Gildetrom

60 jaar De Gildetrom 120

Reportage

Tentoonstelling 'Schuttersgilden

in West-Brabant' 124

Brabantse gildes brengen laatste eer

aan mgr. Jan Bluysen 126

Een kleurrijke koninklijke dag 128

O.L.V. Schuts Elshout onthult

gedenkteken mgr. Muskens 130

Uitreiking Jan Mesprijs 2012 132

Vrede van Utrecht brengt Sint Eloy

en Sint Aechten bij Sint Catharina 133

Jeugd

Succesvol jeugdtoernooi bij

Sint Jorisgilde, Bergeyk 134

Gildejeugddag, vrijdag 7

juni 2013 te Raamsdonk

Kring Baronie en Markiezaat 136

Ingezonden 138

Foto oude doos 139

Federatienieuws

Oproep aan alle hoofdmannen

en besturen van de Brabantse gilden

en kringen. 139

Kringnieuws

Land van Cuijk 140

Kempenland 142

Maasland 146

Kwartier van Oirschot 152

Peelland 157

Baronie en Markiezaat 160

In memoriam

Mogen zij allen rusten in vrede. 161

Het doel van de volgende Pelgrimage die eind september/begin oktober 2014 wordt georganiseerd is bekend. Einddoel is de Mariabedevaartplaats Mariagyud in Hongarije.

Pelgrimage 2014 naar Hongarije

Jarenlang was de katholieke kerk in Hongarije verboden. Wie kent er niet de verhalen rondom kardinaal Mindszenty, die jarenlang in ballingschap in Oostenrijk heeft moeten wonen, nadat hij ook lange tijd in de Amerikaanse ambassade in Boedapest was ondergedoken. De vorige Pelgrimage bracht de deelnemers in Praag en Wenen, terwijl Maria-Zell als einddoel werd bezocht. In de Mariabasiliek in Maria-Zell werd een bijzondere viering met gilde-eer gehouden, waarin naast de deelnemende priesters, de emeritusbisschop van Graz, mgr. J. Weber als hoofdcelebrant voorging. Het was toen of het vrolijke en Rijke Roomse Leven even terug was. Die viering heeft een diepe indruk bij de deelnemers achtergelaten. De glimlach van die bisschop verspreidde zich al snel onder de deelnemers. In 2014 wordt het gezien de af te leggen afstand een 10-daagse busreis. Tijdens de reis zijn ook bezoeken gepland naar steden met een bijzondere geschiedenis, als Leipzig, Dresden en Boedapest. Op de Hoofdliedendag 2013 zullen de informatiefolders beschikbaar zijn. De informatieavonden zijn begin 2014 gepland.

Voor actuele informatie is ook een eigen website ingericht, www.gildepelgrimage.nl. Op deze website zijn ook verslagen in woord en beeld van de negen eerder georganiseerde pelgrimages. In 2014 wordt nl. de 10e Pelgrimage georganiseerd door de Stichting Pelgrimage. Tijdens zo'n pelgrimsreis staan de gebruiken en tradities van de gilden centraal tijdens een drietal te houden vieringen, maar is de broederschap onder elkaar een van de belangrijkste aandachtspunten van de organisatie. Zoals altijd is er veel ruimte om te genieten van de bezienswaardigheden die worden bezocht. Al met al weer iets moois om naar uit te kijken. ■

Gildebroeders trekken door Maria-Zell na de viering aldaar.

De vendelgroet die in Maria-Zell wordt gebracht aan de celebranten van de viering, waaronder mgr. J. Weber, emeritusbisschop van Graz.

In de jongste geschiedenis van het Heilig Bloedsgilde (1921-heden) is Geert Janssen de eerste en allereerste Boxmeerse gildekeizer. Nog nooit vertoond. Vaandel, eerst genegen, daarna hoog in top dus. Twee jaar op rij is Geert Janssen (43) de beste schutter tijdens het traditionele koningschieten van het Heilig Bloedsgilde, Boxmeer.

Een keizer bij het Heilig Bloedsgilde Boxmeer

Zondagmiddag 28 april 2013 wint hij voor de derde keer. Nu mag de koning zich keizer noemen. Dat betekent dat het Boxmeerse gilde voor de eerste keer in de moderne geschiedenis een keizer heeft. Hij is niet de eerste koning in de familie want zijn grootvader Gerrit Janssen is koning in 1934, 1952 en 1956. Ook de vader van de nieuwe keizer, Toon Janssen, is 23 jaar lid van het Boxmeerse gilde geweest.

Ook in het verleden van het oudste Boxmeerse schuttersgilde, dat van Sinte Peeter (opgericht in waarschijnlijk 1440 en hernieuwd in 1710) is niets bekend over een gildekeizer. Maar de gildebroeders van het gilde van het Heilig Sacrament en Heilig Bloed (in 1498/9 voor het eerst genoemd door pastoor Peelen in zijn "Kronycke") krijgen wel de eer om één keizer in hun midden te hebben. Dat de broeders dat natuurlijk meer dan uitbundig hebben gevierd, kunnen we gevoeglijk aannemen, met het best Boxmeers bier natuurlijk.

De enige notitie hierover is te vinden in een oud gildeboek dat refereert aan een opdracht aan zilversmid Rabanus Raab I (1654 – 1740). In 1704 maakte hij in zijn stavelij (werkplaats) in Kalkar een zilveren "Keyserschild" in opdracht van E. van Odenhoven, keizer van het Boxmeerse gilde "Hl. Sacrament & Hl. Bloedt". Deze Engelbertus van Odenhoven (1653-1718) komt uit een bekende en redelijk bemiddelde advocatenfamilie in de Keistraat. Het stamhuis is het nog bestaande, wit gepleisterde statige herenhuis, waar nu Pieter Vloet resideert (Steenstraat 84).

Het schild dat Rabanus Raab maakt, wordt in 1870, met nog vele andere oude gildeschilden versmolten. Het zilver wordt gebruikt voor de vervaardiging van zes grote kandelaars voor het hoogaltaar. Van al die oude schilden maakt men weliswaar kartonnen replica's,

maar die gaan zo rond 1960 verloren. Volgens de overlevering (broeder Carel Thierry) toont het (grote) keizerschild van Van Odenhoven de afbeelding van een monstrans (Hl.

Sacrament) en een kelk met 'overstromend' bloed. Met natuurlijk in sierlijke letters de naam van de gelukkige Engelbertus en het jaar waarin hij keizer wordt. ■

Dat een pas gekroond staatshoofd, de paus en een nieuwe gildekoning de enigen zijn die over het gildevaandel mogen lopen weten we allemaal. Maar waar komt dit gebruik vandaan? Volgens het vlagprotocol van de overheid mag de vaderlandse vlag de grond niet raken. Als een soldaat de driekleur op de grond laat vallen, staat hem op zijn minst een fikse uitbrander te wachten. En als een vendelier tijdens zijn oefening voor een vendeljury de grond raakt met zijn vendel krijgt hij minpunten.

Waar het lopen over het vaandel vandaan komt

DE EERSTE KEER

Koningin Juliana en prins Bernard bezoeken in 1949 de provincie Noord-Brabant.

De hoofdman van kring Maasland, Jan van de Mortel, introduceert tijdens zijn toespraak het lopen over het vaandel. Van de Mortel geeft een uiteenzetting over de betekenis van de handeling en beweert dat de koningin niets nieuws zou krijgen. Volgens mondelinge overleveringen zouden de hertogen van

Brabant in Brabant en Vlaanderen - vier tot vijf eeuwen daarvoor - in de hoofdsteden van de zuidelijke provincies ook zo zijn gehuldigd. Deze inhuldiging is eenmalig per stad. Van de Mortel refereert aan een nieuwe vorst of hertog die bij de Blijde Inkomsten ingehuldigd wordt. De koning(in) draagt ook de titel hertog(in) van Brabant. Het lopen over het vaandel zal daarom een eenmalige aangelegenheid zijn voor eenieder die het recht heeft om over het

vaandel te lopen..

In het archief van gilde St. Ambrosius Loon op Zand vind ik een krantenknipsel met de volgende tekst: 'H.M. koningin Juliana en Z.K.H. prins Bernard bezochten de provincie Noord-Brabant. In Den Bosch werden de Brabantse gildevaandels voor het gouvernementshuis gespreid. Alle Bossche klokken beierden, galmden en bonsden over de stad,

De foto die in gildekringen bekend is geworden als de misstap van Prins Bernhard. Bron: de website 'Ga het na in het nationaal archief', www.gahetna.nl.

de trommen van de tamboers gaven een zware roffel en daar liep dan de landvrouw, o zo voorzichtig, aan de hand van de prins over het veelkleurige doek. Nu en dan keek ze even glimlachend op naar de trommelaars en zilverdragers die in gesloten rijen de lengte van de inrijpoort vulden. Telkens als de koningin over een vaandel was gegaan rees dit achter haar omhoog zodat haar gevolg er door kon. Meteen daarna gingen de vendeldragers telkens met zijn vieren op een rij staan zodat het middenpad werd gevuld. De koningin zei „Dit zal ik nooit vergeten.”

UITBREIDING VAN HET GEBRUIK

Die eerste keer gaat het meteen fout; niet alleen koningin Juliana maar ook prins Bernhard loopt over het vaandel. Daarna volgen nog meer uitzonderingen op de regels van het nieuwe gebruik. Kasteelheren lopen over het vaandel, bisschoppen vallen dezelfde eer toe evenals het Belgische koningspaar. Koningin Beatrix loopt niet één keer over het vaandel, maar elke keer dat ze Brabant aandoet. Op 12 juni 2013 loopt niet alleen de pas gekroonde regeringsvorst koning Willem-Alexander over de vaandels maar ook zijn vrouw koningin Máxima. Dat kan, want authenticiteit is geen eigenschap van immaterieel erfgoed. Tradities kunnen alleen blijven bestaan als deze zich ontwikkelen en voor iedere nieuwe generatie betekenis krijgen.¹

OUD OF NIEUW GILDERITUEEL?

Gildekenner Johan Oomen, oud-voorzitter van Kring Kempenland, heeft een interessant artikel geschreven over veranderende gilderituelen in de tentoonstellingsgids ‘Schuttersgilden en hun beschermheiligen’ van het Museum voor de Religieuze Kunst te Uden. Het artikel heet ‘Rituelen en schuttersgilden. De tijden veranderen en wij met hen.’ Het stuk gaat over oude, aangepaste en nieuwe gilderituelen. Oomen onthult onder andere de massale opmars, het slangen-defilé en het lopen over het vaandel als aloude gebruiken.²

Volgens de historicus drs. Luc Wolters (eindredacteur van het Limburgs Schuttertijdschrift en conservator van het Limburgs Schutterijmuseum) was het verhaal van Van de Mortel op 6 september 1949 zwak historisch onderbouwd; veel beweringen en geen bronnen.³ Alfred Disch, een gildeonderzoeker verbonden

aan het Verbond van Schuttersgilden Genk en hoofdredacteur van de Schuttersbrief e-magazine, doet literatuuronderzoek naar het fenomeen.⁴ Hij schrijft dat niet alleen Luc Wolters en Johan Oomen tot de conclusie komen dat het ritueel van een tamelijk recente datum is. Ook Alfons Ising⁵ en Martien Coppens⁶ doen dat. Daarentegen lijkt volkskundige Frans Geens⁷ gildevoorman Jan Toorians⁸ bij te vallen. Toorians stelt zich min of meer op het zelfde standpunt als Carel Schade⁹ en Jan van de Mortel¹⁰ die met vrij grote zekerheid beschouwd mag worden als de bedenker van het gebruik.

Zelfs in 2013 is de discussie over dit gebruik niet uitgewoed. Jan Franken uit Berkel-Enschot stuurt een lezersbrief naar het Brabants Dagblad die op 11 juni gepubliceerd wordt. Hij schrijft dat koningin Máxima niet over de vaandels mag lopen omdat dit, volgens een advies van de SAT-commissie, voorbehouden zou zijn aan het Nederlandse staatshoofd. Jack Goudsmits, de vicevoorzitter van de NBFS en

medeorganisator van de ontvangst van het koninklijk paar, is het niet met Franken eens. Goudsmits vindt dat Máxima wel over het vaandel mag lopen en dat dit niet tegen het advies van de SAT-commissie is. Zelf ben ik opgevoed met het idee dat het staatshoofd, de paus en de gildekoning de enigen zijn die over het gildevaandel mogen lopen, maar dan eens en daarna nooit meer. Ach, het zal niet de laatste keer zijn dat gildebroeders het niet met elkaar eens zijn.

EEN MOOI MAAR OPMERKELIJK GEBRUIK

Jan van de Mortel introduceert in 1949 een nieuw, succesvol en mooi gebruik dat al weer 64 jaar oud is en met recht een traditie kan worden genoemd. Het is succesvol te noemen want het ritueel heeft ingang gevonden binnen de Oud-Limburgse Schuttersfederatie. Het gebruik is ook opmerkelijk te noemen, het vaandel is immers het belangrijkste en hoogste goed dat het gilde representeert en dat vaandel wordt met voeten getreden. ■

Noten

- ¹ Traditie.nl, een brochure van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur.
- ² J. Oomen: ‘Rituelen en schuttersgilden. De tijden veranderen en wij met hen’, in de tentoonstellingsgids ‘Schuttersgilden en hun beschermheiligen’, blz. 114-128. Museum voor de Religieuze Kunst. Uden, 2000.
- ³ L. Wolters: ‘Het lopen over een schuttersvaandel (2)’, in de ‘Schuttersbrief e-magazine nummer 62’, blz. 1126. Januari 2007.
- ⁴ A. Disch: ‘Het lopen over een schuttersvaandel (2)’, in de ‘Schuttersbrief e-magazine nummer 62’, blz. 1127. Januari 2007.
- ⁵ A. Ising: - ‘Brabantse Schuttersgilden Vroeger en Nu’, blz. 64. Maasbree, 1983. - ‘Met vliegend vendel en slaande trom. Ontstaan en ontwikkeling van schuttersgilden en schutterijen in Brabant en Limburg’, blz. 60-61. Hapert, 1986.
- ⁶ M. Coppens: ‘Het land van Bosch, Bruegel en Van Gogh’, blz. 53. Eindhoven, 1979.
- ⁷ F. Geens, E. Meersman en E. Autenboer: ‘Het vliegende vendel’, blz. 45, 95-97 en 100.
- ⁸ J. Toorians: ‘Het vendel. Het vendelzwaaien in de historische schuttersgilden’, blz. 10-12. Bergen (N.H.), 1969.
- ⁹ C. Schade: ‘Betreden gildevaan’, in ‘De Gildetrom’, 1955 en 1963.
- ¹⁰ J. van de Mortel: ‘De werkzaamheden van de Noordbrabantse Federatie’, in ‘De schuttersgilden’, jaargang 1, blz. 3 en 39-43. 1959.

Blijde Inkomst of Blijde Intrede

De feestelijke intocht van een landsheer (koning, hertog of graaf) bij gelegenheid van diens troonbestijging of huwelijk, waarbij de wederzijdse rechten, plichten, privileges en vrijheden bevestigd werden. Het is een eerste contact van de landvoogd met zijn bevolking. Dit gebruik was vooral van toepassing in de Zuidelijke Nederlanden en werd gehouden in de belangrijkste steden in de Late Middeleeuwen (1300-1500) en de Renaissance (1500-1787).

Op de kringdag van Maasland bij het Sint-Willebrordusgilde in Heeswijk op 30 juni 2013 zag ik voor het eerst ringsteken te paard. Het was een spectaculair evenement dat plaats vond na de wedstrijden en waarvoor menig deelnemer langer op het feestterrein bleef. Ik maakte een afspraak met Jo van Heel, lid van de commissie standaardrijden kring Maasland, om meer informatie over het ringsteken te paard te verkrijgen.

Een nieuwe publiekstrekker voor kringdagen

EEN CLUB APART

“De standaardrijders zijn een club apart. Wij houden niet van vergaderen, de kringcommissie standaardrijden uit Maasland vergadert eens per jaar en die vergadering duurt hooguit een half uur”, aldus Jo. Hij vertelt dat er in kring Maasland acht standaardrijders zijn die samen een vriendenclub vormen. Als ze naar een gildedag gaan gaat er een camper mee waarin ze bij elkaar komen omdat ze vaak ver van het feestterrein zitten. De een zorgt voor koffie en broodjes, een ander voor een rek eieren en weer ander voor het bier. Deze acht standaardrijders, zelf zeg ik liever standaardruiters, komen vaker bij elkaar dan op kringdagen. Zo reden ze vorig jaar in augustus samen over de dijk langs de Maas en waadden ze daarna te paard door het Maaswater. Jo laat me een paar foto's zien hoe de ruiters met hun paarden door de Maas waadden. Het is een machtig gezicht.¹

WAAROM EEN NIEUWE DISCIPLINE?

Het idee om een nieuwe activiteit voor de standaardruiters te organiseren ontstond tijdens de voorbereidingen van de kleine kringdag van de Hoge Schuts in Dinther,

in 2011. De ruiters wilden iets meer dan alleen maar de wedstrijden stap en draf, vaak op een afgelegen veld. Jo: “Op een gildedag zijn we al vroeg in touw. Eerst poetsen we het tuig en daarna het paard en om elf uur moeten we op het terrein zijn. Het komt er op neer dat we de hele morgen bezig zijn voor vijf minuten werk.” Iemand kwam met het voorstel om ringsteken te paard te gaan doen. En zo gebeurde het. De activiteit was een succes in Dinther, de standaardruiters hadden meer te doen en het publiek was enthousiast. Op de kleine kringdag van de Hoge Schuts in Nuland in 2012 en onlangs op de kringdag van Maasland in Heeswijk was het ringsteken een klapper.

WAT IS RINGSTEKEN?

Ringsteken is een folkloristische traditie waarbij men gezeten te paard (of vanaf een aanspanning) een lans door een ring probeert te steken. Deze traditie, die in sommige streken als sport beoefend wordt, komt voor in delen van Nederland, Duitsland en Denemarken. De ruiters proberen om beurten, op hun paard in galop, een opgehangen ring aan hun lans te steken. De uitvoering lijkt simpel, maar het steken van de ring om de lans op een paard

in galop vergt behendigheid en training. Voor het publiek is het een spectaculair schouwspel dat aanmoediging verdient. Een ruiter op een volbloed is in het voordeel, een volbloed heeft een gelijkmatiger galop dan een koudbloedige, de behendigheid van de volbloed is groter en zijn draaicirkel is kleiner. Maar het optreden van ruiters op koudbloedige paarden is spannender, een koudbloedige weegt ongeveer een ton terwijl een volbloed hooguit 700 kilo weegt. In Maasland komt het publiek aan zijn trekken: van de acht ruiters uit de vriendenclub is er maar een die op een volbloed rijdt.

WAT IS ER VOOR NODIG?

Het ringsteken vindt plaats op een baan van zestig meter waar halverwege twee uiteenlopende staanders zijn geplaatst.

Het is fijn als het terrein egaal is (wat ook fijn is voor het reguliere standaardrijden), maar het moet beslist niet modderig zijn. Als het niet modderig is ontstaat er geen schade aan het terrein. De onderste breedte tussen de staanders is 2 meter en de bovenste breedte is 2,40 meter. Tussen de twee staanders is een touw gespannen, in het midden hangt een pvc-pijpje, waar twee gaatjes zijn ingeboord, waardoor het touw loopt. Aan de onderkant van de pijp wordt met behulp van een klembeugel de ring bevestigd. Er zijn drie ringen: een ring met een doorsnede van 5 cm., een ring met een doorsnede van 4,5 cm. en een ring van 4 cm. De standaardruiters hebben de lans zelf gemaakt.

De spelregels zijn eenvoudig. Eerst krijgen de deelnemers de kans om een paar keer te oefenen, daarna steken ze beurtelings zes keer: twee keer op de ring van 5 cm, twee keer op de ring van 4,5 cm. en nog twee keer op de ring van 4 cm. Degene die de meeste keren de ring op de lans heeft gehouden is de winnaar.

Impressie ringsteken.

Fotografie: Thea van IJzendoorn

Als een ruiter de ring wel steekt maar deze erna af laat vallen dan telt dit niet mee. Voor een wedstrijd moet getraind worden. Het Sint-Willebrordusgilde in Heeswijk zorgde er voor dat de standaardruiters op drie avonden in een manege kennis konden maken met het ringsteken en om te oefenen.

EEN VERZOEK AAN DE FEDERATIE

De meeste Maaslandse standaardruiters gaan graag naar de federatiewedstrijden voor standaardrijden want daar is ruimte voor verbetering. Zij stellen voor de koudbloedige paarden en de volbloeden niet door elkaar aan de wedstrijden mee te laten doen.

Dit vergemakkelijkt de jurering: volbloeden en koudbloedige paarden zijn niet vergelijkbaar, volbloeden hebben andere kenmerken en kwaliteiten dan koudbloedige paarden.

Voor de toeschouwers zijn aparte wedstrijden aantrekkelijker, in de wedstrijden hebben de opeenvolgende paarden meer gelijkheid in gang en wendbaarheid.

De standaardruiters van kring Maasland zijn er in geslaagd om meer publiek te trekken en voor zichzelf hebben zij een leuke discipline gecreëerd. ■

Noot

¹ Alle informatie in dit artikel komt van Jo van Heel, Joke van Gils interviewde hem op 15 juli 2013.

- Op een kringdag worden de standaardruiters beoordeeld in de optocht, op het toernooiveld met de gangen stap en draf en tijdens het defilé. Het gaat om de combinatie van paard, ruiter en aankleding.
- Wat uitermate belangrijk is, niet alleen voor het ringsteken maar voor heel het standaardrijden, is dat het paard super braaf is en ervaring moet hebben met publiek en zich niet laat verstoren door bazuingeschal, trommen, enzovoort. Ruiter en paard moeten regelmatig trainen.
- Volbloed is de samenvattende benaming voor drie paardenrassen: de Arabische volbloed, de Engelse volbloed en de kruising tussen deze: de Anglo-Arabier. Deze rassen worden beschouwd als de edelste ter wereld. De volbloeden hebben een ranke bouw en een bescheiden schofthoogte. Het temperament is vurig, de dieren zijn gretig maar soms ook moeilijk te beheersen. Volbloeden zijn bijzonder snel en wendbaar, en bij uitstek geschikt voor paardenraces.
- Paarden die tot de koudbloedrassen behoren worden meestal gebruikt als trekpaarden, ze zijn veel zwaarder gebouwd en hebben een geduldiger temperament dan volbloedpaarden.
- De galop is de snelste gang van een paard. Het is een drietelgang: een, twee, drie, pauze. De galop is asymmetrisch. Men kent de linker galop, de rechter galop en de overkruiste galop waarbij de voorbenen de linker galop en de achterbenen de rechter galop doen, of omgekeerd.
- De draf is een diagonale paardengang. Het is sneller dan de stap, maar langzamer dan de galop. Tijdens de draf worden linksvoor en rechtsachter tegelijk opgetild en neergezet afwisselend met rechtsvoor en linksachter.
- De stap is een paardengang waarbij men vier hoefslagen hoort. Het paard zet zijn benen in deze volgorde neer: linksachter, linksvoor, rechtsachter, rechtsvoor.

Door: Harry Kloppenburg

Aangekomen bij het gildeterrein van het gilde Sint Hubertus in Berkel-Enschot zie ik al een man in zijn scooter te staan wachten. Het is Wim Adams. "We zijn te vroeg", deelt hij mij mee. Even daarna zien we in de verte een tweede scooter aankomen. "Daar zul je Cees Vromans hebben", aldus Wim.

Wim Adams (75) en Cees Vromans (76) *Samen 120 jaar gildebroeder*

We spreken af elkaar te tutoyeren en beginnen ons interview. Of eigenlijk, dit is al begonnen. Het is meteen duidelijk dat ze een rijk gildeleven boordevol ervaringen achter zich hebben. Ze willen er dan ook alles over kwijt. Soms moet ik ze even vragen te stoppen want ik kan het amper bijhouden. De eerste anekdote komt al voorbij. Voor een gildedag hadden ze schildjes laten maken. Hierop stond: "Berkel" en geen "Berkel-Enschot" en dat was tegen het zere been van de burge-meester. En vervolgens wordt mij ongevraagd toevertrouwd: "Ja De Gildetrom kennen we wel". En Wim vervolgt: "Soms schrijf ik er wel eens een stukje in over ons gilde". De toon is gezet en het kan alleen nog maar een leuk en prettig gesprek worden.

Wim en Cees zijn op dezelfde dag in hetzelfde jaar lid van Sint Hubertus geworden en wel in augustus 1953. Het gilde heeft besloten een vendelgroep op te richten om meer jeugd er bij te krijgen. Het vendelen wordt ze zo goed geleerd dat bij de eerste wedstrijd waar ze aan deelnemen de vendeliers van het gilde van de leermeester verslaan. Wim Adams is 48 jaar lid van de overheid. Hij bekleedt de functies van secretaris van 1965 tot 1975, is hoofdman van 1975 tot 1995 en daarna vaandrig tot heden. In 1993 ontvangt hij de kringonderscheiding in zilver met vuurslag. In 2001 wordt hem de gouden speld van de gemeente opgespeld. In 2005 krijgt hij een speldje voor 40 jaar lidmaatschap van de overheid. In 2003 wordt hij benoemd als erelid vanwege zijn 50 jarig lidmaatschap van het gilde. Van de kring Maasland krijgt hij het speldje voor 25 jaar lid van de vendelcommissie. En als kroon op zijn werk wordt hij in 2004 benoemd tot lid in de orde van Oranje Nassau en krijgt de bijbehorende versierselen opgespeld. Cees Vromans is een goed vendelier. Hij wint dan ook veel prijzen. Uiteindelijk behaalt hij klasse B in het individueel vendelen.

Van 1955 tot 1959 is hij koning van het gilde, reeds op zijn 18e jaar. In 1993 ontvangt hij, samen met Wim, de kringonderscheiding in zilver met vuurslag voor 40 jaar lidmaatschap. Vervolgens volgt hij Wim op als hoofdman van 1995 tot 1998. In 2003 wordt hij, evenals Wim, benoemd tot erelid vanwege het 50 jarig lidmaatschap van het gilde.

"Ja, we hebben veel meegemaakt bij het gilde. Het leukste is dat we altijd bij elkaar waren, een soort vriendengroep. Mijn moeder ging ook altijd mee voor de gezelligheid" aldus Cees. En we beleefden veel plezier". Zo weet Cees nog te vertellen dat hij een jurylid goed kende. "We gaven hem een pilsje voor de wedstrijd en dat leverde altijd punten op, soms

Sint-Pietersplein in Rome in 1975. Voor de paus heeft hij samen met een grote groep andere vendeliers een vendeldemonstratie gegeven. Vol trots opent hij het plakboek vol met krantenartikelen en foto's. En inderdaad staat daar de vendeldemonstratie op het Sint-Pietersplein in. Ook heeft hij gevendeld in Engeland in Scarborough tijdens het "Dutch Festival". Ook dit wordt aangewezen in het plakboek. "We gaven daar ook een demonstratie kruisboogschieten. Degene die daar "Koning" werd mocht een "Koningin" uit het Engelse publiek kiezen. Ja, je koos dan wel de mooiste natuurlijk". En ook daar worden foto's van getoond.

Het interview had zo nog uren door kunnen gaan, verhalen genoeg. Maar we moeten stoppen. Al met al een gezellig interview met twee gildebroeders in hart en nieren. Mensen die het gildehart op de juiste plaats hebben en dit altijd zullen blijven houden. Na het interview bedank ik ze hartelijk en als ik opsta om weg te gaan zeggen ze: "wij blijven nog effe en pakken nog een pilske". ■

Cees Vromans Koning in 1955.

Cees Vromans als hoofdman.

wel eens de eerste prijs". Onder uitbundig gelach noemt hij naam en toenaam, maar ik kies ervoor die hier niet te noemen. Wim vertelt vol trots dat hij ook in het buitenland gevendeld heeft. Zelfs op het

Wim in actie als vendelier, winter '53-'54.

Wim Adams, 2013.

Door: Annie Maas

Op een hoogzomerse dag rijd ik door het centrum van Nuland, zoekend naar het pad om bij het gildehuis van het Sint Antonius Abt te geraken. Na het parkeren in de bloedhete zon betreed ik het gildeterrein, al eerder het “hof van Eeden” genoemd; volop schaduw en een zacht briesje onder de hoge bomen, een fris gesproeid grasveld, gezellige bankjes rond de jeu de boulesbanen en enkel het geluid van vogeltjes. Aan de rechterzijde een leuk gildehuis met geel/groene accenten, het voelt aan alsof je een ander wereldje binnenstapt. Binnen zitten Jan en Jan al aan tafel, de hoofdman heeft een stapel foto's uit het archief opgedoken en de koffie is bruin.

Vaandrig Jan Heijmans (69) en commandant Jan Sommers (87) *Samen 121 jaar bij het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland*

Jan Heijmans kwam als eerste bij het gilde, einde 1952 was hij 9 jaar oud en werd hij door oom Theo en zwager Koos “er bij gepraat”. Jan startte als tamboer, hij kreeg tromles van Tien Maas. Zijn eerst behaalde zilver, de 2e prijs in 1954 in Haps, heeft hij vele jaren met trots gedragen, maar dit is circa 20 jaar geleden “ergens” verloren. (Misschien dat een alerte lezer deze ooit gevonden heeft?) Jan beheerste het trommen zo goed dat hij daarnaast tromles ging geven, ook de huidige hoofdman Gerry kwam bij Jan in de leer. 21 Jaar roerde Jan op verdienstelijke wijze de trom, maar in 1974 werd Jan gestrikt voor het vendelen. Jan was secuur in het vendelen; “als je het niet goed kunt, moet je er niet tussen gaan staan”. 28 Jaar lang werd er vervolgens met hart en ziel gevendeld tijdens de optochten, wedstrijden en evenementen. In 2002 wisselde Jan het vendel in en werd hij “vaandrig” van het gilde. Jan is trots op het vaandel dat hij draagt en ook het gilde is trots en dankbaar dat Jan bij al zijn pelgrimagerijen het vaandel van het Sint Antonius Abt bij zich draagt. Het vergt behoorlijk wat inspanning om het grote vaandel telkens in en uit de bus te krijgen. “Maar”, zo zegt Jan, “daar staat wel tegenover dat je op hele mooie plaatsen de vendelgroet mag brengen”.

Jan Sommers sloot zich in 1953 bij het gilde Sint Antonius aan. Hij zag het gilde regelmatig in de kerk en ze kwamen in zijn winkel wel eens een flesje bier halen. “Gij kunt er ook wel bij komen” was voor hem voldoende. “Je had in die tijd ook niet veel meer als het gilde, voetballen of harmonie”. Jan was en is nog steeds in alle gildemissen de misdienaar, oftewel de acoliet. Vanaf januari

1976 vervult Jan met veel verve de functie van “Commandant”. Op mijn vraag wat dit inhoudt, legt Jan uit, “Ik regel bijvoorbeeld dat de gildebroeders in de optocht zich netjes gedragen, enzovoort. Ze noemen mij ‘Jantje voorop’”. Dit laatste wordt met gegriinnik van de anderen ondersteund. Dit typeert Jan ook wel: in voor een geintje. Zoals het zwijn dat hij op het Brabantshallenfeest uit een kraam leende om symbool te zijn voor zijn gilde: “Antonius met het varken”. Jan was ook een jaar lang “Hertog Jan” in het kader van het 700 jarig bestaan van Nuland. Angstzweet brak hem uit als hij in zijn Koninklijke kostuum met gekroond hoofd op een paard moest gaan zitten. “Maar leuk was dat jaar toch wel”. Ook een leuke verrassing was de Koninklijke onderscheiding die Jan in 1994 tijdens de Kringdag van Maasland in Nuland

ontving.

Beide gildebroeders genaamd “Jan” zijn ook allebei handig, ze nemen initiatief en ze weten van aanpakken. In de jaren zeventig had het gilde nog geen eigen huis. Ze mochten een noodwoning “opknappen”. Beiden hebben hier menig uur aan besteed, het hele huisje is tot aan de grond afgebroken en totaal weer opgebouwd. Een paar schragen en een oude deur als blad fungeerde als bar.

“Vroeger was het gilde gezelliger, je had nog geen auto's en dus ging men met zijn allen met de fiets” zo vertellen beide heren. Als ik vraag naar leuke belevenissen, twinkelen de ogen en zeggen ze “o, maar dat weten we allemaal niet meer”. Ik vermoed dat er heel veel plezier gemaakt is. Het gilde Sint Antonius heeft als doelstelling om jaarlijks naast de gildedagen ook een bijzondere dag in te plannen. Naar een wijnfeest, naar Polen of een vrije gildedag. Dan gaat het merendeel van de 58 leden mee in de bus en is het dolle pret. “De volgende 60 jaar zal niet zo gemakkelijk gaan” lacht de ene Jan en de andere Jan beaamt dit glimlachend. ■

Jan Sommers in 1980.

Jan Heijmans 1960.

Jan en Jan in 2013.

Door: Piet van de Wiel

Frans en Joris Bax Samen 128 jaar gildebroeder

Hoewel het verschil in leeftijd zes jaar is, is Frans maar twee jaar langer bij het Sint Jorisgilde Stratum als zijn broer. Beiden zijn in de nadagen van de oorlog door hun vader Jac meegenomen toen het gilde weer actief mocht zijn. En beiden werden ze tamboer. Want dat was lekker goedkoop voor het gilde, want geld was er niet in die dagen. Dus werden van oude stopverfblikken, vader Jac had een schilder-/ behangbedrijf, trommen in elkaar gezet. Een paar gaten erin voor de draagriem. Voor een echte trom werd de bodem uit het blik gesneden. Door het maken van een paar spanningen werd het trommelvel gespannen. En trommen konden de broertjes. Het was alleen vaak de vraag waar de trommen of de broertjes waren. Want de toen nog bestaande twee harmonieën en het gilde hadden hun "thuis" in hetzelfde café in Stratum. Het gebeurde nog wel eens dat de trommen of in de bus van het gilde werden geladen, of in de bus van de harmonie, terwijl een of beide broertjes in een andere bus, naar een heel andere bestemming gingen. Dat lag aan de bestemming die ons het beste leek. Op latere leeftijd, toen ze wat meer bezadigd waren, sloegen ze hun vleugels uit naar functies zowel binnen als buiten het gilde. Je hoort dan allerlei titels en functies voorbijkomen die ze hebben bekleed over kortere of langere tijd, en al gauw ben ik de naam kwijt die bij een functie hoorde. Wat te zeggen van raadsheer trommen, raadsheer bazuinblazen, ere-deken, dekenschrijver en ga zo maar door. Daarnaast kasten vol onderscheidingen, en een wat meer dan de ander, maar het blijven broertjes. Van de raadsheer bazuinblazen is bekend dat hij als heraut te paard de bazuin stak. Het paard had maar één toon nodig om op zijn achterste benen te gaan staan. De heraut, die bijna geen ervaring had met paarden, hield het toen maar voor gezien. Het paard trouwens ook. De oogjes van de twee glinsteren van plezier als ze beginnen te vertellen over hun belevenissen tijdens gildedagen en samen met andere gildebroeders, uit Eindhoven en omgeving op gildefeesten in binnen- en buitenland. Plaatsnamen als Düren in Duitsland en

De gebroeders Bax als tamboer in 1950.

Scarborough in Engeland. Maar ook namen van gildebroeders en zusters uit hun verleden komen voorbij. Moeke Boon, Jos Schroeders, Cor van de Bilt, Frits Prinsen enz. enz. Frans vertelt de verhalen en schrijft ze op en Joris luistert, glimlacht en vult aan. De gildekamer, van het gilde, waar ik werd ontvangen staat vol met boeken en artikelen over het gilde Sint Joris. Trots laat Frans het boekwerk zien dat hij gemaakt heeft over het gildefeest 1912. Het eerste deel is uitgegeven in 1998 en het supplement in 2012. Tot voor drie jaar was er nog niet veel bij het gilde, en waren de papieren opgeslagen bij oude familieleden

en bekenden. Frans haalde ze tevoorschijn en begon te schrijven. En Joris, hij luistert en glimlacht en vult aan, vol trots op zijn oudere broertje. We kunnen nog wel even doorgaan met het zelf gieten van kogels voor de Beaumont, het kruisboogschieten, het gildewezen, de toekomst van het gilde etc. Maar eigenlijk willen ze na een lang en heel actief gildeleven, nog wel een tijdje als gemeen gildebroeder door het leven gaan zonder al de verantwoordelijkheden die ze nu hebben. Ze hebben beiden de zestig jaar gehaald, misschien zit de zeventig er ook nog in. ■

Frans Bax, 2012.

Joris Bax, 2012.

Door: Peter van Kuijen

Harrie van Dommelen (77)

Van schutter tot gildebroeder

Harrie van Dommelen woont momenteel aan het Emopad in Geldrop. Daar word ik door Harrie gastvrij ontvangen en de thee met de echte Geldropse koek staan klaar. Harrie is even alleen, want echtgenote Corrie is naar de gym. Eenmaal aan de tafel gezeten vraag ik of hij in Tongelre is geboren. "Nee", zegt hij, "in de Begoniastraat in Stratum op 5 november 1935". Tongelre en Stratum zijn vóór 1920 nog zelfstandige gemeenten, die met drie andere gemeenten per 1 januari 1920 bij Eindhoven worden gevoegd tot één Groot-Eindhoven. In mei 1939 verhuist hij, drie en een half jaar oud, met zijn ouders naar Tongelre en komt te wonen aan de Koudenhovenseweg 9. Daar brengt Harrie zijn jeugd door en zodoende ziet hij op geregelde tijden het Sint-Catharinagilde voorbij trekken, op weg naar het schietterrein nabij de Dommel. Harrie herkent als jonge knaap de buurt en komt in contact met de burens in zijn omgeving. De woningen aan de Koudenhovenseweg staan nogal uit elkaar. Het een is een woonhuis en het ander een boerderij. De bebouwing is gevarieerd en de ruimte er tussen verschillend. De straat loopt ook niet recht, maar kronkelt als het ware door het platteland, wat Tongelre dan ook nog is. Twee van de burens waarmee hij kennis maakt zijn Piet Hendrickx en Cor van de Bilt. Zij zijn lid van het Catharinagilde Tongelre. Bij Piet Hendrickx ziet Harrie dat ze bezig zijn met het gieten van loden kogels en dat wekt de interesse op bij hem. Harrie is dan inmiddels 17 en hij wordt gevraagd eens te komen schieten op het schietterrein. Nou dat wordt hem geen twee keer gevraagd en hij vindt het schieten erg leuk. Tijdens de algemene ledenvergadering van het gilde op 8 mei 1953 geeft hij zich op als aspirant-lid, om zich te bekwamen in het schieten. In juni van dat jaar krijgt hij een schietvergunning, hij heeft dan al een tijdje een geweer, Beaumont kaliber nummer 11,5. Die heeft hij met Cor van de Bilt op de fiets in Strijp gekocht. De jonge deken van het gilde, Jos Schroeders stond er borg voor. (Hij was referendaris bij de gemeentepolitie.) En maar goed ook! Harrie moet alleen met zijn geweer naar huis, omdat

Cor van de Bilt vanuit Strijp naar zijn werk gaat. Voor de overweg bij het slachthuis moet hij wachten voor een passerende trein. Toevallig stopt er een motoragent naast hem en houdt hem aan met de vraag waar dat naar toe moet met dat geweer en of hij er een vergunning voor heeft. Dat heeft hij echter nog niet, waarop de agent zegt dat dat niet kan! Harrie vertelt hem dat hij pas lid is van het gilde en graag wil schieten en daarom het geweer heeft aangeschaft. "Is dat soms het gilde waar Schroeders ook lid van is?", vraagt hij. "Ja", zegt Harrie. "O, dan is het goed", zegt de agent en Harrie mag weer verder. (moet men er nu nog eens om komen!). Op de teerdag, 25 november 1953 wordt Harrie(18) geboond als lid. In december 1955 moet hij het vaderland gaan dienen bij de Koninklijke Marine als zeemilicienelektromonteur. Als dienstplichtige neemt Harrie op Kermismaandag, 30 juli 1956, deel aan het koningschieten. Gerard Verhoeven moet na drie jaar zijn titel verdedigen en dat doet hij met verve! Hij moet wel, want hij wil het tweede koningschap per se halen om in 1959 zich tot keizer te schieten. Men kan in die tijd schijnbaar van de deelnemers 'schietbeurten' afkopen. En daar heeft Verhoeven gebruik van gemaakt. Maar het mag niet baten, want onze matroos Harrie haalt met het 47ste schot de vogel naar beneden. Als koning en later als koningsdeken, zit Harrie ook in het bestuur van het gilde. Maar hij ambieert de functie niet graag, omdat het gilde op een gegeven moment meer bestuursleden heeft dan leden. En dat werkt volgens hem niet, hij heeft zodoende nog niets in te brengen! In later jaren vindt dan ook een grote hervorming van het bestuur plaats, waarin het bestuur drastisch wordt verkleind. Harrie heeft verder geen bestuursfuncties bekleed. Wel zit hij ruim dertig jaar in de schietcommissie. In de jaren zestig van de vorige eeuw neemt de activiteit van Harrie enigszins wat af. Het is de jeugd eigen, want zij hebben andere interesses en de meisjes krijgen, juist in die leeftijd, ook de aandacht. Ook de drukte bij het snel groeiende bedrijf waar Harrie werkt,

Harrie van Dommelen, 1956.

hij is dan inmiddels chef technische dienst, en de avondstudie aan de Avond Industriële School (HTS), nemen veel tijd in beslag. Ondanks al die drukte krijgt Harrie verkering met Corrie Heesters uit Bergeijk. Op dinsdag 24 juli 1962 treden ze in het huwelijk, waarbij het gilde het paar naar de kerk in dezelfde plaats begeleidt. Zij krijgen twee dochters, Miriam en Hetty. Het gilde is ook present bij hun 25-jarig huwelijksfeest op 24 juli 1987 in Geldrop. Het echtpaar woont aanvankelijk in bij zijn ouders aan de Koudenhovenseweg. Maar door bouwplannen van de gemeente Eindhoven in de nieuwe villawijk 'De Karpen', moet het paar met moeder al in 1963 verhuizen. Want vader is in januari 1963 overleden. Harrie gaat dan met zijn Corrie, zonder zijn moeder, naar de Rietstraat in Geldrop om tenslotte in 1979 terecht te komen in een bestaande woning aan het Emopad. Van zijn vakmanschap als elektromonteur heeft het gilde veel gebruik kunnen maken. Zo legt hij in het schuttershuisje dat in 1956 gebouwd is in de jaren zeventig elektrische leidingen aan, zodat men bij donker weer licht had in het gebouwtje. >>

Harrie van dommelen, 2013.

Al met al wordt het schuttershuisje in de loop van de tijd steeds 'luxe' ingericht. In 1987 krijgt het gilde een nieuw onderkomen op het schietterrein, geschonken door gildeheer Martien van Doorne, en ook daar is Harrie van de partij voor de electric. En nog steeds is hij hiermee bezig. Maar Harrie is niet alleen goed met de elektriciteit, nee, hij is een handige jongen/man die alles weet aan te pakken. Hij is werkzaam bij Tiger Plastics van 1957 – 1965. Daar krijgt hij de gelegenheid gebruik te maken van de machines en kan hij veel voor het gilde betekenen. Hierna begint hij met twee collega's een eigen bedrijf onder de naam Sadoplastics (Sanders -van Dommelen). Ook dan kan het gilde profiteren van zijn vakmanschap. In die periode vervaardigt hij plastic consumptiepenningen, waarbij helaas een schoonheidsfoutje optreedt, namelijk de '1' is in spiegelbeeld afgebeeld. Maar wie maalt daar nou om? Het bedrijf Sadoplastics wordt in 1989 verkocht aan de VDL Groep. Harrie blijft er werkzaam tot 1 april 1995. Hij stopt dan met werken en sluit

zich aan bij Vut & Co, een werkgroep van enkele gildebroeders, dat dinsdagsmorgens werkzaamheden verricht op het gildeterrein Catharinahof. Dat Harrie goed kan lassen, daar is het gilde ook achtergekomen. In 1998 moeten de schutsbomen vernieuwd worden. Door de strengere milieueisen is men verplicht kogelvangers op de bomen te plaatsen. De bestaande bomen zijn hier niet voor geschikt. Samen met Jan van den Berge weet hij perfecte schutsbomen te maken waarvan het materiaal geleverd is door de VDL Groep. Een hele investering dus.

Intussen is Corrie weer terug van de gym en schuift gezellig bij aan tafel. Op de vraag of er een foto is van Harrie als dienstplichtige, antwoordt zij met ja. Ze stuift naar boven om even later met de foto terug te komen. Ik mag hem meenemen om te scannen.

Wij kunnen stellen dat Harrie zijn hart toch een beetje verpand heeft aan het gilde. Anders houdt hij het geen zestig jaar vol. Harrie schiet nog steeds bij de zestigplusgroep, maar de resultaten worden? ■

REPORTAGE

Door: Harry Muskens

In het programma van een gildedag is meestal een tentoonstelling opgenomen. Er worden dan allerlei attributen van gilden geëxposeerd. Het bestuur van Kring Baronie en Markiezaat heeft de mogelijkheid geboden deze tentoonstelling los te koppelen van de kringdag en op een ander tijdstip te houden.

Tentoonstelling 'Schuttersgilden in West-Brabant'

VOORDELEN

Dit heeft de volgende voordelen:

- a De tentoonstelling kan een langere tijd en meerdere dagen geopend zijn.
- b Er is meer tijd om de voorwerpen goed uit te stallen.
- c Er is een combinatie mogelijk met het geven van informatie over de gilden door middel van bijvoorbeeld een dvd-presentatie.

d Bezoekers kan de gelegenheid geboden worden om zelf te vendelen, te schieten en te trommen.

e Er kunnen schoolgroepen ontvangen worden.

Consequenties zijn wel: het vereist meer organisatie, er is veel menskracht nodig, de materialen moeten vervoerd, bewaakt en verzekerd worden.

In 2013 was de gildedag van de Kring in Raamsdonk op zondag 9 juni. Het Sint-Bavogilde richtte, in samenwerking met de kringcommissie S.A.T. en met gilden uit de kring, een tentoonstelling in in het Gildehof, Kerkplein 3. De tentoonstelling werd gehouden van zaterdag 16 maart tot en met zondag 24 maart, alle werkdagen van 10.00 tot 17.00 uur; op de zondagen van 12.00 tot

17.00 uur.

De entreeprijs was voor bezoekers € 2,- (inclusief koffie/thee); gildeleden en kinderen tot 14 jaar – met begeleiding – gratis. Een schoolgroep betaalde € 25,- (inclusief een consumptie per kind).

Veertien schoolgroepen hebben de tentoonstelling bezocht. Deze groepen kregen enkele weken vóór de tentoonstelling een lesbrief, die in de klas behandeld kon worden en waarmee een klassengesprek werd gestimuleerd. Het programma bestond voor deze kinderen uit vier onderdelen: de vertoning van de film 'Daor hedde de guld', een korte rondleiding, het schriftelijk beantwoorden van tien vragen en, op het terrein naast het gildehuis, schieten en vendelen. De kinderen genoten en waren actief. Alles verliep keurig op tijd. Slechts bij één klas moest vanwege het slechte weer het vendelen en schieten achterwege blijven. Drie groepen maakten de schooldag vol door er een bezoek aan de Bavokerk aan vast te koppelen.

THEMATISCHE OPSTELLING

De tentoongestelde materialen werden niet per gilde bij elkaar gehouden. Het ging om een complete expositie, die als geheel een goed beeld wilde geven van de schuttersgilden in de regio. Met een indeling in: het ontstaan van de schuttersgilden, de oudste caerten en voorwerpen, ontwikkelingen in de 17e, 18e, 19e en 20e eeuw, de toekomst, het zilver, de

heiligen, vaandels en vlaggen, de wapens. Evenals op een gildedag was er ook nu een jury. Met dit verschil dat, behalve de inzendingen ook de verleende assistentie meetelde. Daarmee werd bereikt dat we gezamenlijk het gildewezen konden tonen aan een groot publiek. De organisatie had een breed draagvlak. Ieder jaar kan het op een andere plaats. Er zijn nu drie zilveren schilden beschikbaar. De openingshandeling verrichtte burgemeester M. van Hees, in aanwezigheid van alle wethouders van de gemeente Geertruidenberg, de leden van de SAT-commissie van de Kring, het Sint-Bavogilde en andere genodigden. Harrie Bruijns feliciteerde als waarnemend voorzitter van het Kringbestuur het gilde met het resultaat en hij sprak de hoop uit dat dit initiatief in de toekomst overgenomen gaat worden door andere schuttersgilden, binnen en buiten de kring Baronie en Markiezaat. Naast de schoolgroepen hebben ruim 150 personen de tentoonstelling bezocht, waaronder veel leden van gilden. Iedereen was enthousiast over de opstelling en de inrichting.

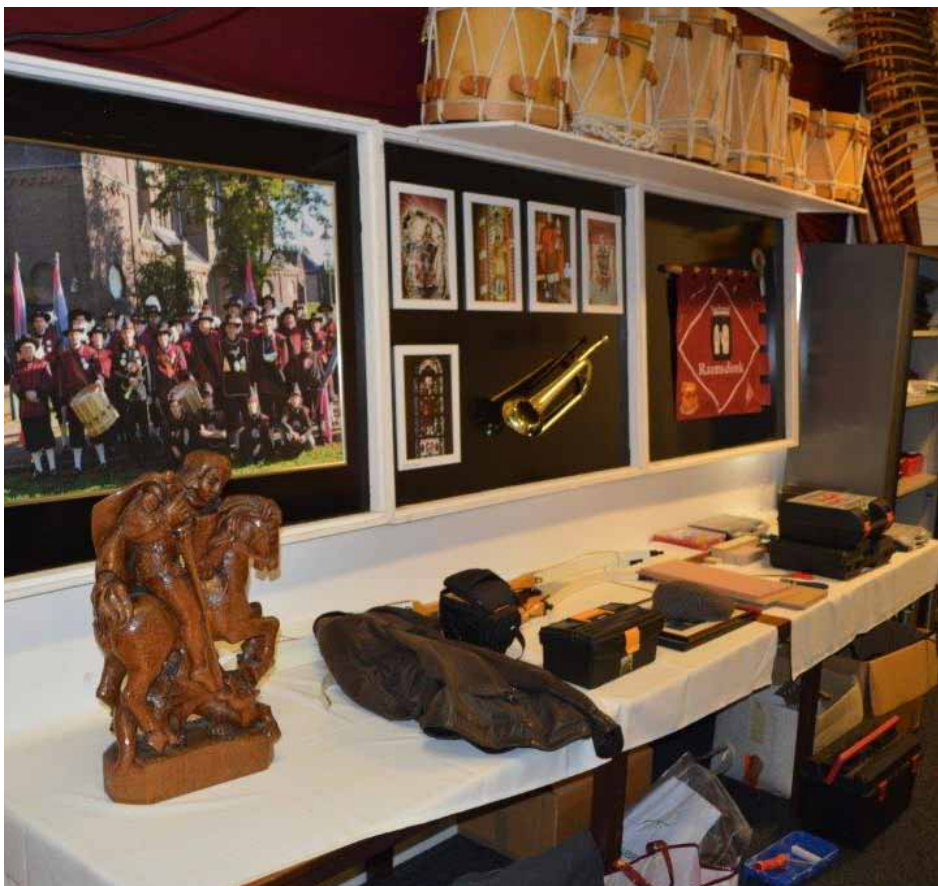
INBRENG VAN DE GILDEN EN VAN VRIJWILLIGERS

Ondanks het feit dat meerdere gilden in West-Brabant eind vorige eeuw zijn heropgericht was er een grote verscheidenheid aan zilver, wapens, vaandels en documenten geëxpo-

seerd. Alle zestien gilden hadden attributen aangeleverd. Deze medewerking maakte dit evenement al tot een succes vóór de opening. En twee dagen na de sluiting was alles weer opgehaald of thuis bezorgd. Vrijwilligers hebben zich ingezet bij de inrichting, met name bij het aanbrengen van de verlichting, van muurplaten en foto's, bij het etaleren van kostuums en wapens, met het vervoer van vitrines. Het was deze spontane medewerking die iedereen bemoedigde en een plezierige sfeer schiep.

EVALUATIE

Zo'n tentoonstelling is een uitstekende gelegenheid om het gildewezen te promoten. Het bewaken en regelmatig exposeren van de cultuurschat die ons is overgedragen door vorige generaties, gecombineerd met sportieve elementen als schieten en vendelen, en met de educatieve taak richting het onderwijs, zijn doelen die een schuttersgilde een wezenlijke, fundamentele reden van bestaan geven; niet alleen met optochten en schietwedstrijden, maar door zowel onze rijke traditie te presenteren als op een eigentijdse manier dienstbaar te zijn aan de gemeenschap. We moeten daar zelf aan willen werken. Een tentoonstelling, met alle publiciteit er omheen, is daartoe een prachtige manier. Het is aardig wat werk, maar het geeft ruimschoots voldoening. We hopen dat dit initiatief navolging krijgt. ■

Op donderdag 15 augustus 2013 vindt de uitvaart plaats van emeritus-bisschop Jan Bluysen (87), overleden door hartfalen op 8 augustus 2013. Aan gildebroeders en –zusters uit Brabant, die hem de laatste eer willen bewijzen, is aangeraden de auto op een transferium bij het provinciehuis te parkeren en van daaruit de bus naar de Parade te nemen. Een oproep waar massaal gevolg aan wordt gegeven, zodat bussen vol kleurig geüniformeerde gildeleden richting het centrum van Den Bosch rijden, waar al snel de terrasjes aan de Parade bevolkt worden.

Brabantse gildes brengen laatste eer aan mgr. Jan Bluysen

Gildebroeders vormen een erehaag voor de Sint Jan.

BIJZONDERE BETEKENIS

Ruim voor half elf wordt men verzocht zich op te stellen voor een erehaag. Aan de andere zijde van het plein, bij het bisschoppelijk paleis, nemen de gildes “De Oude Schuts” van Den Bosch, Sint-Catharina en Sint-Joris uit Rosmalen, Sint-Antonius en Sint-Barbara uit Sint Michielsgestel, Sint-Gondulphus en Sint-Laurentius uit Huissen, Rijk van Nijmegen, en Sint-Barbara uit Veghel plaats, die de stoet zullen voorgaan.

Deze gildes hebben een bijzondere betekenis: Monseigneur Bluysen is geboren in 1926 te Nijmegen. Op twaalfjarige leeftijd begon hij zijn studie op gymnasium Beekvliet in Sint Michielsgestel, en is kapelaan in Veghel van 1950 tot 1953. In 1961 wordt hij tot hulpbisschop van Den Bosch benoemd en door zijn voorganger, de zo geliefde bisschop Bekkers, tot bisschop gewijd.

CONDOLEANCE VAN DE PAUS

Onder het gebeier van de klokken trekt tegen elf uur de stoet naar de Sint Jan. De eenvoudige houten lijkst, zonder bloemen, gedragen door zes mannen in zwart jacquet, wordt vooraf gegaan door bisschoppen, een onafzienbare rij priesters en diakens in het wit, bisschop Hurkmans van Den Bosch en hulpbisschop Mutsaerts met de bisschopsmijter. Uit eerbied voor de overledene staan de toeschouwers op de terrasjes rechtop, worden de vendels geneigd en is de opbouw van de jaarlijks kermis tijdelijk gestopt. De gildeleden sluiten achter de stoet aan, waarna ze de kathedraal ingaan en gereserveerde plaatsen in de rechterbeuk innemen. Het zicht op de gebeurtenissen in de kathedraal is daar helaas nihil, maar monitors aan de pilaren geven een goede blik op het altaar. Bisschop Hurkmans verwelkomt de aanwe-

De stoet wordt voorafgegaan door de gilden.

De bisschoppen Mutsaerts en Hurkmans.

De kist wordt naar de Sint Jan gedragen.

zigen, waaronder veel hoogwaardigheidsbekleders, en herdenkt het feit dat anderhalf jaar geleden alles klaar stond in de kathedraal om het 50-jarig bisschopsjubileum van monseigneur Bluysen te vieren. Een viering die geen doorgang vindt, vanwege de piëteit van bisschop Bluysen met de slachtoffers van het seksueel misbruik in de katholieke kerk. Ook wordt stilgestaan bij de rouw van het koninklijk huis om het overlijden van prins Friso. Na het welkomstwoord leest bisschop Wiertz van Roermond een condoleance voor van paus Franciscus.

AFBEELDINGEN BISSCHOPSKRUIS

De dienst wordt voorgedaan door bisschop Hurkmans, bijgestaan door andere bisschoppen, en opgeluisterd door gezangen van de schola cantorum Die Sangeren Onze Liever Vrouwen, het koor van de Sint Jan. Het evangelie is genomen uit Lucas 1, 39-56, het bezoek van Maria aan haar nicht Elisabeth. Het thema van de homilie van bisschop Hurkmans is “de Kerk is in de wereld, maar niet van de wereld”. Maria is als eerste opgenomen in de hemel, die we volgens de bisschop eerder moeten zien als een toestand dan een plaats. In een interview met Leo Fijen getuigde ook monseigneur Bluysen van zijn geloof God te zien na de dood. Daarom is vandaag, het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming, bewust gekozen als dag voor de uitvaart.

Bisschop Hurkmans noemde de afbeeldingen, die prijken op Bluysens bisschopskruis. Centraal het beeld van de Goede Herder als roeping en levensopdracht. Zijn wapenspreuk past daarbij “dienen van dag tot dag”. De heilige Stefanus als patroon van zijn geboortestad Nijmegen. De heilige Lambertus is van oudsher de patroon van Veghel, waar

monseigneur Bluysen zijn eerste huwelijk sluit en zijn eerste condoleancebezoek aflegt. De heilige Michaël verwijst naar het kleinseminarie in Beekvlief. De heilige Sint Jan evangelist tenslotte, het symbool van de Sint Jan. Bisschop Bluysen is de laatste Nederlandse priester, die het tweede Vaticaans concilie nog meegemaakt heeft. Een concilie, dat vele veranderingen in de katholieke kerk met zich meebrengt. In 1966 overlijdt bisschop Bekkers en wordt monseigneur Bluysen door paus Paulus VI tot bisschop van Den Bosch benoemd. Het is een tijd van euforie, die weldra overgaat in een tijd van polarisatie (verscherping van tegenstellingen) en secularisatie (ontkerkelijking), eerst in Nederland, later wereldwijd. Hij trekt door het bisdom om te luisteren naar priesters en gelovigen. Hij heeft veel, heel veel gewerkt en is steeds met vreugde voorgedaan in de liturgie in de Sint Jan onder de blik van de Zoete Moeder van Den Bosch. Ook wanneer hij vanwege zijn gezondheid terug moet treden, blijft hij zijn wapenspreuk trouw.

EREHAAG

Na de geloofsbelijdenis volgt de collecte en worden gedachtenisprentjes met foto uitgereikt, waarin God bedankt wordt voor het rijke leven van de bisschop. Na de communie wordt uit volle borst het Marialied “Wij groeten U, o koningin” gezongen en maken de gildeleden aanstalten te vertrekken om opnieuw een erehaag te vormen. Na een klein kwartiertje in een zacht miezerende regen gestaan te hebben, komt de stoet de kathedraal uit, waarna de kist in een lijkwagen geplaatst wordt. Familieleden, bisschoppen, abten, leden van het kathedraal kapittel, schola en acolieten zoeken een plaatsje in gereedstaande bussen, zij zullen het stof-

felijk overschot vergezellen naar zijn laatste rustplaats in een crypte van de kerkhofkapel van Orthen, waar ook veel van zijn voorgangers begraven liggen. Terwijl de zwarte auto langzaam voorbij glijdt tussen de haag van gildebroeders en –zusters klinkt er een spontaan applaus. De gildes sluiten weer aan in de stoet en vervolgen verder hun weg naar het Sint Janscentrum, waar zij gastvrij onthaald worden met koffie, thee en cake. Het is binnen een drukte van belang, maar ook buiten is het, ondanks de regen, goed toeven onder het dak van enkele partytenten. En zo eindigt een trieste dag in gemoedelijke Brabantse gezelligheid, waar gildes van verschillende kringen kennis met elkaar maken en ontspannen met elkaar keuvelen. ■

Bisschop Jan Bluysen (1926-2013).

Dankzij de Spaanse bezetting tijdens de Tachtigjarige Oorlog en de onderwerping van de Brabanders door de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden heb ik revolutionaire trekken in mijn Brabantse genen. Ik ben niet echt koningsgezind. En toch ga ik op 12 juni 2013 naar Oisterwijk, want ik wil een reportage maken over het bezoek van het jonge koningspaar aan Oisterwijk, maar dan vooral over de bijdragen van de Brabantse gilden.

Een kleurrijke koninklijke dag

DE VOORBEREIDING

Ik ga vroeg van huis om het terrein te verkennen in de hoop straks een geschikte plaats te kunnen veroveren. Als ik aankom bij De Leerfabriek, waar de plaats van aankomst van de gilden is, staan er nog maar paar auto's geparkeerd. Vaandrig/keizer Wim van den Berg en vaandrig Jan van Gaal zijn de eerste gildebroeders. Beiden waren er ook bij toen koningin Beatrix na haar kroning over de gildevaandels liep. Het valt hun op dat er nu veel meer veiligheidseisen zijn dan toen. Ik klamp Jack Goudsmits, de vicevoorzitter van de NBFS, aan en vraag hem hoe de voor

bereidingen zijn gegaan. Hij vertelt dat hij er acht weken intensief mee bezig geweest is en dat hij in een spanningsveld van concessies aan het werk geweest is. Hij heeft een eigen draaiboek gemaakt en bedacht dat er gildeleden met een verscheidenheid aan functies, uniformen en leeftijden voor het gemeentehuis zullen staan. Maar dat mag niet. De politie heeft besloten dat de groep zo klein mogelijk moet zijn. De locoburgemeester heeft zelfs gezegd dat er geen tamboers bij mogen zijn. Jack heeft hem duidelijk gemaakt dat een gilde zonder tamboer(s) geen gilde is. Een gilde is geen stille omgang.

IN DE LEERFABRIEK

In De Leerfabriek komen de gildebroeders en -zusters bij elkaar. Het gebouw bestaat uit een machinekamer met een oude stoommachine en het voormalige ketelhuis dat, volgens de folder, een sfeervolle locatie is voor feesten, activiteiten en evenementen tot 1000 personen. Guus Meeuwis heeft er zelfs al een concert gegeven. Vandaag stroomt de zaal vol met gildebroeders en -zusters die het koningspaar de eer willen bewijzen. De NBFS ontvangt de deelnemers met koffie en een worstenbroodje. Terwijl de screening van de vaandrigs en enkele prominenten zich voltrekt ga ik op zoek naar mensen die vanmiddag een taak hebben en vraag naar hun verwachtingen. Bij de twintigjarige Sander Bierens die straks de eed van trouw gaat afleggen beginnen de zenuwen op te spelen. Vaandrig Jos den Otter is nuchter en zegt: „Het zal zo gebeurd zijn.” Hij vindt de mogelijkheid om de koningin van dichtbij te zien het allerbelangrijkst. Hij vraagt of Máxima toch wel over het vaandel loopt. Dat kan ik bevestigen. Jos: „Dat is maar goed ook. Tradities moeten vernieuwd worden en er moet ruimte zijn voor vrije interpretatie van de regels. Anders prijzen we ons uit de markt.” Tamboer René Bruurs verwacht dat het kort en leuk zal zijn: „We gaan een vrije middag besteden aan zeven minuten plezier. Ik was maar wat blij dat onze eerste tamboer niet mee zou gaan. Ik dacht: meel!”

Na de screening legt Jack Goudsmits uit wat het scenario is. Jurgen Swinkels en Johan Vriens, respectievelijk plaatsvervangend hoofdman en deken van de overheid gildekring Maasland, zullen de vaandrigs begeleiden bij het neerleggen van de vaandels. Deze moeten twee aan twee, deels overlappend naast elkaar komen te liggen. Links en rechts van het vaandel blijft een meter vrij ten behoeve van de bewaking. In de lengte moeten de vaandels iets dakpansgewijs over

Jos Verbeeten heet het koningspaar welkom.

elkaar liggen zodat het koningspaar niet met de voet onder een vaandel kan schieten.

Als het koningspaar twee vaandels verder is, dan zal de vaandrig een tik op zijn schouder krijgen en moet hij gaan staan met het vaandel rechts van hem. Jos Verbeeten, de voorzitter van de NBFS en Jack Goudsmits ontvangen het koningspaar bij het begin van de uitgestrekte vaandels en zijn het cortège naar het gemeentehuis. Daar zullen vertegenwoordigers staan van de vijf gemeentelijke gilden, Europa-koning Toon Weijtmans en Europa-prins Bram van Bergen. Na de ceremonie worden we terug verwacht en zal er wat lekkers klaar staan. „Cake,” suggereert Jack Goudsmits.

VOOR HET GEMEENTEHUIS

Zodra de vaandrigs zich gaan verzamelen om te vertrekken haast ik me naar het pleintje voor het gemeentehuis om zover mogelijk vooraan te staan. Er is geen plekje meer vrij achter het dranghek. Een aardige jongeman die een kop groter is dan ik biedt me zijn plekje naast zijn vriendin aan omdat hij gemakkelijk over me heen kan kijken. Hij gaat achter zijn vriendin staan en streelt haar liefdevol over de heupen. De jongeman studeert. Hij denkt dat gilden niet meer bestaan, dat heeft hij in het vak geschiedenis geleerd.

Er volgt een klein college mijnerzijds. Intussen zijn de vaandrigs gearriveerd en duurt het nog een hele tijd voordat de vaandels klaar liggen. Langzamerhand wordt het steeds drukker zodat er wel vijf rijen mensen achter me staan. Agenten met een spiegel aan een stok gaan het gemeentehuis binnen om te controleren of er geen explosieven liggen. Om half vier vliegt er een helikopter over. Om tien over half vier hoor ik iets dat op tromgeroffel lijkt. Dan gaan de toeschouwers op de balkons van De Swaen staan, zij heffen het glas richting het koningspaar. De aanwezigen op de grond hebben hun fototoestel of mobieltje in de aanslag. Bewakers, strak in het pak en met oortjes in de oren, komen geruisloos aanlopen en kijken speurend langs het volk heen. Het gejuich en de blijdschap van de toeschouwers als ze de koning en koningin zien zijn ontroerend. Het koningspaar staat even stil om het gejubel in ontvangst te nemen. Máxima ziet er moe uit. Willem-Alexander maakt een plezierige, ontspannen indruk. Hij maakt een keuze met wie hij contact wil maken en loopt dan naar Europa-prins Bram van Bergen, de jongste uit

Het koningspaar schrijdt over de vaandels.

het ontvangstcomité, en maakt met hem een praatje. Het is vast een leuk gesprek, er wordt gelachen. Dan hernieuwt Sander Bierens de eed van trouw. Hij zwaait drie keer over de hoofden van het koningspaar. Dat is nog een hele klus want Sander is een kop kleiner dan de koning en koningin. Willem-Alexander bedankt Sander en de tamboers en dan vertrekt het koninklijk paar. De vriendin van de student pruilt dat het zo kort geduurd heeft. De student troost haar: „Je hebt ze wel van tien meter afstand kunnen zien.”

DE AFSLUITING

In De Leerfabriek staan glaasjes klaar met een lekker drankje. Voorzitter Jos Verbeeten sluit de middag af. Hij bedankt iedereen voor zijn

inzet en vindt het een feestje om in Oisterwijk te zijn. Het gaat er gebroederlijk aan toe, de aanwezigen evalueren de happening en genieten nog na.

Een dag later bel ik vaandrig Jos den Otter op en vraag hem hoe hij deze middag ervaren heeft. Jos: „Het was een mooi schouwspel, ook vanuit de positie van de vaandrig. Ik heb ‘het paar’ gezien en het gebeuren heeft indruk op me gemaakt. Het was de moeite waard.” Jos vindt dat het prima verlopen is en dat de NBFS het goed geregeld heeft. Ik sluit me bij Jos aan. En als de lezer denkt dat ik koningsgezinder ben geworden dan heeft hij het mis, maar ik heb wel sympathie gekregen voor Willem-Alexander. ■

In Elshout zijn ze er trots op dat bisschop Tiny Muskens een Elshoutenaar was en Onze Lieve Vrouwe Schuts is er trots op dat hij hun schutsheer was. Op initiatief van de schuts en het kerkbestuur werd op 16 juni 2013 een gedenksteen voor deze sociale bisschop onthuld.

O.L.V. Schuts Elshout onthult gedenksteen mgr. Muskens

Een cadeau van de schuts en het kerkbestuur "Vorig jaar vierde bisschop Tiny Muskens zijn gouden priesterfeest. Omdat hij schutsheer van Onze Lieve Vrouwe schuts was, wilde de schuts hem graag een cadeau schenken, maar wat?" haalt Jos Geelen het dilemma van toen naar boven." De schuts kreeg het plan om samen met het kerkbestuur een steen aan te bieden met het wapen van de bisschop erin. Dit wapen staat ook op het hoofdvaandel van de schuts. We zijn naar de gemeente Heusden gegaan om te vragen of we gebruik konden maken van het Kunst & Cultuur budget. Tilly Sprenger van de Kunst Advies Commissie was enthousiast. Zij vond het bijzonder dat deze bekende oud-bisschop uit Elshout kwam en dat hij ook nog lid van het gilde was. Sprenger kreeg het voor elkaar dat de gemeente de gedenksteen zou bekostigen. Daarbij kon gebruik gemaakt worden van de expertise van Heusdense stadsrestaurateur René van

Boxtel. "We hebben de bisschop bij zijn jubileum een foto gegeven van het wapen in ons vaandel en hem beloofd dat we op basis van dit wapen een gedenksteen voor hem zouden laten maken." De bisschop was vereerd. Van Boxtel maakte het ontwerp en de bisschop keurde het ontwerp inclusief de tekst goed. "We spraken met de bisschop af dat de steen op 16 juni 2013 onthuld zou worden, dan zou hij 51 jaar priester zijn. Helaas heeft hij dat niet mee mogen maken." Tiny Muskens is op 17 april 2013 in Teteringen overleden.

DE MIS

Alles ademt Maria in de parochiekerk van Elshout. De kerk is versierd met veel blauwwitte en enkele geelwitte banieren. De gebrandschilderde glas-in-lood ramen filteren het zonlicht en orgelklanken vullen de ruimte. De kerk is vol als de schuts met slaande trom

en vliegend vaandel binnenkomt.

De vendeliers stellen zich op achter het altaar en de gildebroeders gaan vooraan in de kerk zitten, waar ook de familie Muskens zit. In zijn preek legt diaken Albert Soeterboek een verband tussen de lezing over goed en kwaad en de bisschop. De diaken vertelt: "Tegenwoordig maken we onderscheid tussen goede en kwaai mensen. We zouden het anders moeten doen. Er zijn geen goeie of kwaai mensen maar mensen met goede en slechte eigenschappen. Zo vroeg er een keer een jongetje aan me 'Houdt God ook van boeven?' Ik moest daar even over nadenken en heb geantwoord: 'God houdt ook van boeven, maar niet van de diefstal. En als je zo arm bent dat je geen eten kunt kopen dan vindt God het goed dat je een brood steelt'. Zo heeft een wijze bisschop ooit verteld." Pastoor Dieter Hedeboom benadrukt dat het leven van bisschop Muskens een zwerftocht over

De gedenksteen van mgr. Muskens.

Mgr. H. Lommers zegent de gedenksteen met assistentie van diaken A. Soeterboek.

de wereld was maar dat hij nu rust op zijn geboortegrond, waar zijn hart lag, dicht bij de 'Wonderbare moeder van den Elshout' en in de polders van Elshout.

BLOEMEN

Na de mis verzamelen de gildebroeders zich rond het graf van de bisschop. Het graf ligt op de begraafplaats achter de kerk en grenst aan de weilanden in de polder. Het graf is een hoop aarde met een bloemstuk en een plaatje met de naam 'Bisschop Tiny Muskens'. Hoofdman Leon Klerks vertelt over de belofte aan de bisschop bij zijn gouden jubileum dat hij vandaag een gedenksteen zou krijgen. De schuts legt een bloemstuk op het graf en keert onder het spelen van de dodenmars terug naar de kerk.

DE ONTHULLING

Voor de kerk vertelt wethouder Kees van Bokhoven dat het een goede zaak is dat kerk en staat van elkaar gescheiden zijn maar dat ze vandaag samenkomen voor de onthulling van de gedenksteen en het eren van een bijzonder oud-Elshoutenaar. Samen met de secretaris van de bisschop mgr. H. Lommers onthult de wethouder de gedenksteen die in de voorgevel van de kerk geplaatst is. Na de

onthulling en het applaus vertelt Lommers dat Muskens graag naar Elshout ging en dat hij hem daar vaak bij vergezeld heeft. Lommers: „Bisschop Muskens voelde zich sterk met Elshout en de polders verbonden. Vaak ben ik met hem in Elshout geweest. Daar werd hij als 'onze Tiny' onmiddellijk herkend. De fraaie steen is een blijvende herinnering aan deze bijzondere bisschop.”

DE GEDENKSTEEN

René van Boxtel heeft een prachtig ontwerp gemaakt en de gedenksteen vakkundig uitgevoerd. De steen is 8 tot 12 centimeter dik. Op de steen is het bisschoppelijk wapen te zien. In keel (rood) een vliegende duif omgeven met een krans olijftakken (tekenen van vrede), vergezeld met drie kleine kruisjes die verwijzen naar de stad en het dioceses Breda; alles van zilver. Het rood verwijst naar Pinksteren, rood hoort bij Pinksteren. Achter het schild is een voordraagkruis van goud. Het schild is gedekt met een prelatenhoed met daaraan, aan weerszijden van de hoed, kwasten door koorden verbonden in sinopel (groen). De hoed en kwasten zijn tekenen van de clerus. Onder het wapen staan gegevens in tekst verwerkt, waaronder dat hij gildeheer van O.L.V. Schuts Elshout was. ■

Volle aandacht van de Elshoutse gildebroeders.

Onze Lieve Vrouwe Schuts Elshout

- OLV Schuts Elshout werd tussen 1285 en 1316 opgericht. Elshout kreeg in die periode een Onze Lieve Vrouwe kapel. Om de kapel te beschermen richtte de boerengemeenschap een kerkelijke broederschap op.
- De legende vertelt dat Maria verschenen was aan een boer die vlas aan het zaaien was. Hij was dorstig en had geen drinken bij zich. In de verte zag hij een vrouw aankomen, hij vroeg haar om drinken. De vrouw ging naar de sloot, de boer wilde haar roepen dat het water niet goed was, maar zij bracht hem heerlijk water. De vrouw vertrok. Onder het zaaien besloot hij een kapel te laten bouwen zodra het vlas rijp was. De volgende morgen kwam hij op zijn akker en zag dat het vlas al rijp was. Nadat de kapel gebouwd was werd hierin het houten 45 cm. hoge beeldje geplaatst dat nu in de parochiekerk St. Jan Evangelist staat.
- In de meimaand trekken pelgrims uit de omgeving naar Elshout voor de verering van het beeldje de 'Wonderbare moeder van den Elshout'. De schuts sluit op 31 mei de meimaand af met de Onzendag, de schuts gaat dan in processie naar het kapelletje waar een openluchtmiss gehouden wordt en dan weer terug naar het dorp.
- 'De Spil' is het nieuwe onderkomen van de schuts gelegen aan de Dekkerseweg 16, te Elshout Het clubgebouw is door de eigen leden gebouwd en op 25 april 2009 geopend.
- De schuts schiet met het geweer. De jeugd schiet vanaf twaalf jaar onder begeleiding.
- Sinds de schuts de basisschool heeft bezocht is het aantal jongeren groeiende.
- De schuts heeft 89 leden.

Op maandag 27 mei 2013 werd de vergadering van het gilde Sint Joris uit Goirle “overvallen” door enkele bestuursleden van ons lijfblad “De Gildetrom”. De hoofdman, Sjef Hoogendoorn, werd tijdelijk van een leidend voorwerp een meewerkend voorwerp.

Uitreiking Jan Mesprijs 2012

De voorzitter van de Stichting De Gildetrom, Wim Bisschoff, nam het woord en legde de vergadering het doel van dit bezoek uit. De jury van de Jan Mesprijs had namelijk aan het stichtingsbestuur voorgesteld om aan Sjef Hoogendoorn deze prijs toe te kennen voor het artikel “Jeugd en de gilden” bladzijde 77 van de editie 2012.

In haar juryrapport stelde de jury, bestaande uit Peter Lathouwers, Paul Spapens en Joke van Gils dat: “Dit artikel een gedurfd en warm pleidooi is voor een mentaliteitsverandering binnen het gilde ten aanzien van de jeugd. Het standpunt van de auteur is vernieuwend, het is een soort manifest voor de jeugd bij het gilde. Het artikel pleit voor een traditie zonder

vooringenomenheid en is doordeesemd met nieuwe ideeën. De auteur schrijft krachtig en overtuigend, het artikel heeft een goede structuur en verzandt niet in wollige taal. De auteur houdt de gilden een spiegel voor en neemt geen blad voor de mond. Tegelijkertijd maakt de auteur de lezer duidelijk dat een plaatselijke samenleving zonder een gilde verarmend is. En met deze oordelen uit het juryrapport is het bestuur van de stichting De Gildetrom het van harte eens. Vandaar dat het bestuur in zijn vergadering van 6 maart 2013 unaniem besloten heeft het artikel van Sjef Hoogendoorn “Jeugd en de gilden” te bekronen met de Jan Mesprijs 2012. In zijn dankwoord stelt Sjef dat hij het artikel geschreven heeft vanuit een stellige

overtuiging dat ook bij de jeugd de idealen van het gilde opgeld doen vinden. Vanuit zijn openhartigheid en geloof in de jeugd heeft hij dit artikel geschreven in de hoop dat velen binnen het gildewezen zijn ideeën na zullen volgen.

Met de uitreiking van deze Jan Mes-prijs is hij weer terug in Goirle, waar het eens begonnen is vanuit een initiatief van de naamgever Jan Mes.

Het is een uitdaging voor alle schrijvers van artikelen om te proberen deze prijs volgend jaar elders, in het verspreidingsgebied van De Gildetrom, te laten vallen. ■

De Jan Mesprijs wordt overhandigd

Zondag 12 mei is het niet alleen Moederdag in de stad Utrecht. Neen, in het kader van de viering van 300 jaar Vrede van Utrecht houdt Eureloy, de Europese federatie van Eloybroedersschappen in Utrecht haar jaarlijkse bijeenkomst. Sint Eloy is patroon van de smeden en paarden. Zo'n 130 gildebroeders en gildezusters uit Duitsland, België, Frankrijk en Nederland waren in Utrecht samen gekomen.

Vrede van Utrecht brengt Sint Eloy en Sint Aechten bij Sint Catharina

Het gilde in de kathedraal.

Rond negen uur verzamelen zij zich op de Mariaplats in de directe nabijheid van het Utrechtse Eloyen Gasthuis. Daar is de start van een Ommegang die hen en de vele historische vaandels die deze broedersschappen bezaten en meevoerden via de het oudste deel van de stad Utrecht naar de St. Catharinakathedraal bracht voor een pontificale hoogmis met kardinaal W. Eijk als hoofdcelebrant. Het Groot Gaesbeeker Gilde of Sint Aechten Schuttersgilde van Soest wordt gevraagd de broedersschappen te begeleiden en de kerkelijke viering met gilde-eer op te luisteren, dit gezien de rijke eeuwenlange geschiedenis van beider gilden en het "Utrechtse" tintje aan deze viering. Een bijzonder gezelschap trekt, op een voor velen vroeg tijdstip, door de stad, Het valt op hoeveel mensen al langs de route staan. Ruimschoots op tijd arriveren de gildeleden bij de kathedraal, waarbij de broedersschappen een plaats in de kathedraal zoeken en het Soester gilde voor de hoofdingang voor hen

een erehaag vormt. Voorafgaande aan de viering trekt het gilde met slaande trom, bazuïngeschal en vendelpresentatie de kathedraal binnen om haar plaats op het koor in te nemen. De celebranten kunnen vervolgens op indrukwekkende wijze hun plaats rondom het hoofdaltaar innemen met de Soester gildebroeders achter zich.

In zijn preek staat kardinaal Eijk stil bij het hoge priesterlijke gebed (Joh. 17), waarin Jezus bidt om eenheid onder zijn volgelingen. Juist de gilden vervullen daarin volgens de kardinaal nog steeds een belangrijke taak en brengen die christelijke boodschap met soms vallen en opstaan nog dagelijks in praktijk. De symbolieken en gebruiken van de gilden worden op verschillende wijze tijdens deze viering tot uitdrukking gebracht, een viering waarin ook de Missa Brevis van W.A. Mozart wordt uitgevoerd. Een indrukwekkende en inspirerende viering in een volle kathedraal. Na afloop van de viering trekken de broeder-

schappen wederom voorafgegaan door de tamboers, hoornblazers, vendeliers, schutters, gecompleteerd met bestuur en koningspaar Wim Kok naar het Academiegebouw van de Rijksuniversiteit Utrecht op het Domplein naast de Domtoren en Domkerk. Een wel heel historische plek, waar enkele weken tevoren nog koningin Beatrix de Vrede van Utrecht als een van haar laatste openbare taken had geopend. In dit Academiegebouw wordt de jaarbijeenkomst van de broedersschappen voortgezet, maar echter niet nadat zij, en vele toeschouwers, genieten van de muzikale en vendelpresentatie van het Soester gilde op het Domplein. Ook de kardinaal en de concelebranten bij de viering voegen zich bij het talrijke publiek. Na een broodje en een drankje, aangeboden door de leden van Eureloy, nemen de Soester gildebroeders een korte pauze. Daarna trekken ze vanaf het Domplein weer door de oude stad naar het station waar de bus klaar staat om hen naar Soest terug te brengen. Een uniek gezamenlijk optrekken van ambachtsgilden met een van oorsprong schutterij/gilde die daarmee samen een brug slaan tussen een eeuwenlange geschiedenis en de huidige tijd. Beide gilden zijn niet in het verleden blijven hangen maar weten nog dagelijks hun oude doelstelling in praktijk te brengen. ■

Succesvol jeugdtoernooi bij Sint Jorisgilde, Bergeyk

Op zondag 26 mei melden zich om half twaalf de eerste deelnemers voor het jeugdtoernooi, die zich deze zondag kunnen bekwamen in het trommen, bazuinblazen en vendelen. Voorafgaande aan dit toernooi vertrekt om half een een optocht van alle deelnemers, genodigden en het organiserende Sint Jorisgilde, Bergeyk naar het centrum van Bergeyk- 't Hof, alwaar bij de Hofkerk een groepsfoto van de deelnemers wordt gemaakt. Weer aangekomen op het gildeterrein vindt de massale opmars plaats met een vendelhulde, hetgeen een kleurrijk schouwspel is. Toespraken worden er achtereenvolgens gehouden door hoofdmans Jan Bloks van het organiserende Sint Jorisgilde, wethouder Matthijs Kuijken namens de gemeente Bergeijk en Felix Crooijmans kringvoorzitter van Kring Kempenland. Ook de wethouder van cultuur, Anja Thiels, is bij deze ceremoniële opening aanwezig. Om twee uur wordt een aanvang genomen met de wedstrijden, waarvoor op het gildeterrein drie toernooivelden zijn ingericht. Verheugend is de deelname van drie tamboers van het organiserende Sint Jorisgilde, die sinds september 2012 in opleiding zijn. Laurens Kromwijk, (12), behaalt een mooie tweede prijs bij het trommen in de klasse zonder ervaring. Een compliment is hier zeker op zijn plaats voor instructeur Pieter van den Broek (19), die hen in zo'n korte tijd al op dit niveau heeft gebracht. Naast de oefening op de wekelijkse maandagavond, wordt er thuis ook elke avond geoefend

door Freek van Montfort (13), Laurens Kromwijk en Joris van Montfort (10). Ze hebben naar deze dag uitgekeken en vrienden en bekenden gevraagd of ze naar hun optreden willen komen kijken. Het toernooi is voor hen naar verwachting verlopen, zodat men terug kan kijken op een geslaagde deelname aan dit toernooi. De wedstrijd verloopt in een goede sfeer en de deelnemers kunnen rekenen op vele supporters. Ook vermaken zij zich prima met de diverse opgestelde spelen. Bijzonder bezoek is er in de

loop van de middag van de Europaprinns geweeschieten, Bram van Bergen uit Oss. De jeugdprins heeft het goed naar zijn zin en heeft aan aandacht niet te klagen. Volgens schema kan om zes uur de prijzen worden uitgereikt door de kringvoorzitter, waarna dit succesvolle jeugdtoernooi door de hoofdmans van het Sint Jorisgilde, Bergeyk wordt afgesloten. ■

Koos Beenen

De massale opmars.

Schooljeugd doet mee met trommen en vendelen

Lente. Het Sint Barbara gilde trekt uit om de Veghelse schooljeugd van basisschool de Vijfmaster een kennismaking te laten ervaren met het gilde. Erfgoededucatie waar de school graag aan meewerkt. Iets van de historie en gebruiken wordt verteld door de gildekoning en staande deken van het gilde. Het koningschieten en bijvoorbeeld Koninginnedag en de Dodenherdenking opluisteren gebeurt nog jaarlijks. Natuurlijk zijn er in de middeleeuwen rondtrekkende rovers en legers en moeten de inwoners van het Veghelse grondgebied zich verdedigen: in 1505 was hier het Sint Barbaragilde voor! Het zelf mogen ervaren en meedoen wordt gewaardeerd door de leerlingen van de school op deze Cultuurdag. ■

De jeugd leert trommen.

Sint Barbaragilde laat Fioretti College historie Veghel ervaren

Maar graag doen 90 (!) leerlingen van het Fioretti College, afdeling Praktijkonderwijs deze dag aan alles mee. Het is natuurlijk ook zelf lekker actief zijn: naast kruisboogschieten, vendelen, bazuinblazen en trommen met de tamboer. Uiteraard wordt de achtergrond van het gilde en de verbinding met de kerk uitgelegd. Het Fioretti College heeft samen met Plein23 voor de Brabantse Cultuurdag een keuze gemaakt uit het Brabants erfgoed, zoals de leerlingen dat in Veghel en omgeving kunnen ervaren. De docenten van de school begeleiden niet alleen de leerlingen maar verzorgen zelf voor hen Brabantse spelen en lessen als voorbereiding op deze dag. ■

De jeugd leert o.a. trommen en bazuinblazen.

Kaderdag gildekring Hoge Schuts te Berlicum

Op de jaarlijkse kaderdag op 14 april 2013 van gildekring Hoge Schuts is het dit jaar met een mooie temperatuur goed vertoeven. De kaderdag is ooit in het leven geroepen om jeugdleden de kans te geven om hun kunnen te laten beoordelen door een ervaren team uit deze gildekring. Dit team dat als jury fungeert, bestaat uit oudere vendeliers en tamboers die hun ervaringen graag delen. Na hun optreden in de desbetreffende discipline krijgen de jeugdige deelnemers te horen waar er (indien nodig) nog verbeteringen kunnen worden aangebracht en hoe dit te doen. Hierdoor gaan de jeugdige deelnemers met meer zelfvertrouwen en kunde naar de officiële wedstrijden. Dit jaar is de kaderdag in Berlicum. De winnaars ontvangen een wisseltrofee, zijnde een beeld van een tamboer of van een vendelier. Max van Dinther van het Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde te Erp weet de wisseltrofee nu voor de derde keer te winnen en mag deze nu definitief houden. Sem Verhoeven van het Sint Barbaragilde Dinther haalt bij de tamboers te trofee te binnen. ■

De winnaars van de wisseltrofee met links tamboer Sem Verhoeven en rechts vendelier Max van Dinther.

Mooie resultaten voor Essche jeugd tijdens NK opgelegd

Op 22 en 23 juni 2013 is door het Sint-Willebrordusgilde Esch het Nederlands kampioenschap wipschieten opgelegd 2013 georganiseerd. Op de zaterdag strijden twintig schutters onder de 18 jaar om het Nederlands jeugdkampioenschap. Hierbij behalen de jeugdschutters van het Essche gilde mooie resultaten. Het tweetal John van Krieken en Casper van de Ven weten beslag te leggen op de titel Nederlands jeugdkampioen tweetallen. Bij de koppelwedstrijd, waarbij koppels kunnen worden gevormd uit schutters van verschillende gilden, gaat de eerste prijs eveneens naar een tweetal Esschenaren, Mark van der Heijden en John van Krieken. Op hetzelfde onderdeel behaalt het koppel Casper van de Ven (Esch) en Henri Michels (Enschot-Heukelom) de derde prijs. Tijdens de wedstrijd personeelschieten opgelegd wordt Mark van der Heijden tweede, Casper van de Ven derde en John van Krieken vierde. Op zondag wordt het Nederlands kampioenschap voor senioren gehouden. Ook de jeugdschutters zijn weer van de partij. Door John van Krieken wordt op het onderdeel persoonlijk Nederlands kampioen een geweldige prestatie geleverd, door als 14 jarige nagenoeg het hele deelnemersveld achter zich te laten en de titel Nederlands Reservekampioen 2013 voor zich op te eisen. ■

De Essche kampioenen.

In de twee Limburgen wordt elk jaar een Kinjer OLS gehouden. Schoolgroepen van zo'n twintig basisscholen tuigen zich dan op als echte schuttersgilden, houden een prachtige optocht en gaan met elkaar de strijd aan met gewerschieten, trommen en vendelen. Op eenzelfde manier hield men in Heijen, gelegen in de Kring Land van Cuijk, in 2011 voor het eerst een Kindergildedag, op kleinere schaal dan in Limburg maar met een vergelijkbare opzet. Het meest kenmerkende is dat men de dag houdt op een normale schooldag. De scholen bereiden zich er in de weken die er aan voorafgaan intensief op voor, met ondersteuning van het plaatselijke gilde. En de dag vindt plaats enkele dagen vóór een grote gildedag zodat men gebruik kan maken van de accommodatie van die gildedag. Wie wil er mee doen? Er volgden vele contacten, aftastend, weifelend, uiteindelijk met definitieve toezeggingen: zes scholen en zeven meewerkende gilden.

Gildejeugddag 2013

Raamsdonk

Voor 2013 had het Sint-Bavogilde van Raamsdonk de organisatie van de Kringgildedag op zich genomen, dit ter gelegenheid van het zilveren jubileum van het gilde en vanwege de herdenking Geetruidenberg 800 stad. Dus, dé kans om ook zo'n jeugddag te promoten.

De overheid van het gilde stemde er mee in en in januari 2012 ging de eerste uitnodiging naar de gilden in de kring.

Tezamen het respectabele aantal van 280 kinderen. Op zich prachtig en zeer toe te juichen, maar het zou een goede organisatie vereisen om de hele dag het programma (de leerlingen) strak in de hand te houden.

Er volgden twee gezamenlijke bijeenkomsten, in september 2012 en in februari 2013. Deze waren beide druk bezocht, verliepen geanimeerd en positief. Het was duidelijk: men wilde er voor gaan! Geleidelijk kwamen leerkrachten en gildeleden in actie. Om het schieten, vendelen en trommen tijdens de gym- en muziekuren te oefenen moesten er voldoende trainers gevonden worden die zich overdag vrij konden

maken (de werkloosheid, helaas, kwam ons te hulp). Helpende handen van ouders verleenden assistentie bij het maken van vlaggen en kostuums. De dag naderde, er waren geen negatieve berichten, alles liep zo te merken prima.

DE GILDEJEUGDDAG 7 JUNI 2013

Woensdag 5 en donderdag 6 juni was in Raamsdonk een flinke ploeg present om het terrein gereed te maken. De gunstige weersomstandigheden maakten het werken prettig. Vrijdag 7 juni stond het Bavogilde gereed om de groepen te ontvangen. Alphen en Terheijden waren de eersten. De groep van Bergen op Zoom had een bus geregeld, bekostigd door een enthousiaste inwoner. Om even over half tien kon de optocht starten. Het was een feestelijk gezicht. 'n Achtal muzikanten van de Raamsdonkse harmonie had een speciale mars ingestudeerd, in het tempo van de gilden. Er werd volop getromd, er trokken twee ruiters mee, de vaandels waperden, en alle mogelijke personages kon men

bewonderen: koningsparen, marketentsters, narren, hellebaardiers. Leden van de senioren-gilden begeleidten de stoet.

De school van Gilze had zich opgedeeld in twee schoolgilden, met ook twee koningsparen.

Na een korte rondgang door enkele straten liepen de schoolgilden nog een traject over het feestterrein om zo aan de goede zijde bij de eretribune uit te komen. Voor de eregasten en het publiek stelde elk gilde zich voor: de omroeper (Nico Andries) vertelde kort iets over de school, waarna de commandant (hoofdman) de bevelen gaf en een yell aanhief. Burgemeester mevrouw M. van Hees sprak tot elk gilde een kort woord. Luid was telkens het applaus. Het was een prachtig schouwspel, een eerbetoon aan alle helpers die zich hiervoor hadden ingezet.

Net als op een grote gildedag liepen alle gilden naar de overzijde van het terrein, om op commando van Nico Andries de massale opmars te doen. Aansluitend zongen we twee coupletten van het Wilhelmus, niet met algemene stemmen, maar het zong. Daarna spraken de

Alphen	Willibrordusschool	2 groepen acht	50 kinderen	Sint Willibrordusgilde
Bergen op Zm	Bs Sancta Maria	1 groep acht	29 kinderen	Sint Sebastiaangilde
Gilze	Bs de Bolster	2 groepen zes	45 kinderen	Sint Ambrosiusgilde
Raamsdonk	Bs De Hoge Waai	groepen zes-zeven	54 kinderen	Sint Bavogilde
Rijsbergen	Sint-Bavoschool	3 groepen acht	78 kinderen	St. Bavogilde, St. Jorisgilde
Terheijden	Bs De Windhoek	groep zeven-acht	27 kinderen	Gilde St. Antonius abt

burgemeester en hoofdman Peter Verschuren woorden van dank en verklaarde kringvoorzitter Hennie Hoppenbrouwers de dag voor geopend. Iedereen voelde zich trots dat dit gebeurde. Op het erepodium stonden ook de Europakoning en de Europaprinss 2012. Op het bevel 'tamboers sla de trom, vendeliers zwaai je vendel, voor God, koning en vaderland' kwam alles in beweging, een minuut lang. Daarna volgde de afmars. Toen begonnen de wedstrijden.

Het was even rommelig: 'Wat moeten we het eerst gaan doen, waar is het trommen, wie hoort bij wie? Hoe zijn de spelregels ook al weer?'

Bij het schieten waren niet meteen genoeg helpers. De deelnemers aan de maatschappelijke stage kwamen langzaam op gang.

Maar dat was van korte duur. Even na elfen liep alles. Dertien doelen voor het schieten met de handboog, zes doelen voor luchtgeweer, 4 doelen voor schieten met de kleine kruisboog. Voor het vendelen en voor het trommen waren elk twee velden beschikbaar, met bij elk veld een tijdschema en een tweehoofdige jury. Tot het tijdstip van de lunch hadden al veel kinderen een beurt gehad.

Omdat de twee gilden van Rijsbergen elk met een verschillend wapen schieten, was dit ene, grote schoolgilde opgedeeld in schutters voor het luchtgeweer en schutters voor de kruisboog, met ieder ook een eigen koningspaar.

Over de lunch waren goede afspraken gemaakt: iedereen zou zelf een lunchpakket meebrengen.

Dat scheelde de organisatie veel werk. En niemand zeurde over 'dit niet en dat wel'. Het liep soepel. Nu was er nog anderhalf uur voor de wedstrijden gereserveerd. Alleen het schieten met luchtgeweer en met de kruisboog liep nog even door. Ook de koningsparen van elk gilde streden om de hoogste eer; zij schoten met alle drie de wapens. Dat duurde ook iets langer. In de tussenliggende tijd, de 'lege tijd', konden de kinderen gebruik maken van zeven spellen, beschikbaar gesteld door Heavy Decor. Het waren alle behendigheidsspellen die je met een groep tot een goed einde moest brengen.

Gezien het warme weer was er daags voor de gildejeugddag een snelle actie geweest: de kinderen kregen, gesponsord door vier gevers, ieder een ijsje. Er ontstond een massale bestorming van de ijswagens! Het was niet voorzien dat dit tijd kostte, maar iedereen bracht het geduld op. Om drie uur volgde de prijsuitreiking. De prijzen werden uitgereikt door kringvoorzitter Hennie Hoppenbrouwers, wethouder Albert Smit en hoofdman Peter Verschuren. Allereerst kreeg ieder schoolgilde, als aandenken aan deze dag, een fraai beeldje van een vendelier, ontworpen door Jannelies Raaijmakers uit Eindhoven. Jeugdkoning was geworden Rouan van Kessel uit Terheijden, Jeugdkoningin Evy van Daele uit Bergen op Zoom.

Voor de schildjes had Alfred van Velthoven een ontwerpwedstrijd georganiseerd. Die was gewonnen door Eva Berende en Senna

Holman. Zij ontvingen hiervoor elk een exemplaar van zo'n schild.

Als winnaar van de optocht en alle wedstrijden eindigde het gilde van de Sint-Bavoschool uit Rijsbergen. Proficiat, met gejuich en applaus! Melchie Aarts van de Bavoschool mocht de prijs in ontvangst nemen, een envelop met een geldbedrag, te besteden aan een activiteit van de school met de gilden. Er moet bij gezegd worden, de verschillen tussen de scholen waren klein, cijfers achter de komma. Er kan er echter maar één winnen.

Hierna ging men huiswaarts. Met een blij en voldaan gevoel. En de organisatie kon veel complimentjes in ontvangst nemen, over het genomen initiatief en de organisatie. Er was echt sprake van een integratie van het reguliere onderwijs met een vrijetijdsaanbod, in dit geval van de schutterijen. Het grootste compliment is echter, dat het Sint-Ambrosiusgilde van Gilze zich aangestoken voelde om volgend jaar een Gildedag te organiseren. ■

In het vorig nummer van de Gildetrom staat mijn artikeltje dat de dodelijke steekpartij tussen Govert van der Made en Adriaan Peebergh beschrijft. Mogelijk kunt u zich een en ander nog herinneren. (zie Gildetrom 2013,2 / Ingezonden blz. 81). Een tijdje nadien heb ik in dat notulenboek van ons gilde ontdekt dat Adriaan Peebergh in het zelfde jaar - 1708 - lid is geworden van ons gilde als Govaert van der Made. In 1712 zegt Adriaan Peebergh om een of andere reden zijn lidmaatschap op. Waarom heeft Adriaan Peebergh het gilde verlaten? Voor mij reden om in Breda de processtukken uitgebreid te gaan bestuderen. En wat blijkt?

Op 8 maart 1717 rijden zowel de dader als het slachtoffer met paard en kar vanuit het dorp Hage (= nu Princenhage, Prinsenbeek en Haagse Beemden) richting Terheijden. Naast de menner zit op iedere kar een zoon. Zij steken met de veerpont de Merk/Mark over op de plek die wij nu noemen "Nieuw-Veer" en daarna rijden zij over de Merkdijk verder richting het dorp. Op de Merkdijk, ter hoogte van de hoeve, genaamd "Drieweg" van de heer Sweers (huidig adres is nu Schuivenoordseweg 15) krijgen beide personen "wederom krakeel". Ze hadden kennelijk al eerder een heftige woordenwisseling gehad. Beide personen stappen van hun kar, geven opdracht aan hun zonen om verder te rijden en daarna beginnen zij ruzie te maken en te vechten. De eerdergenoemde Adriaan Peebergh steekt hierbij Govaert van der Made met zijn mes in de borst waarop deze onmiddellijk ter aarde valt. De dodelijke steekpartij gebeurt in het cirkeltje zoals dit op bijgaande kaart is aangegeven. Adriaan Peebergh vlucht weg. Voor het laatst is hij gezien met zijn paard en kar nabij de molen op de hoek Laakdijk/Molenstraat. Zie de kaart, dit is bij de bovenste molen. In het vorig artikel heb ik vermeld dat Govaert van der Made op het jaagpad vermoord is. Dit is dus niet waar!

Het lichaam van Govaert van der Made wordt overgebracht naar zijn woonhuis (Hoofdstraat 35). Daar wordt hij in het voorhuis "plat tegens de gront op zijn rugh op wat stro gelegd". De volgende dag wordt sectie

op het lichaam verricht en men constateert dat hij een wond heeft aan de linkerzijde van zijn borst, omstreeks twee vingers lang en die zich bevindt tussen de vierde en de vijfde rib, gerekend van onderen. Het mes is doorgedrongen tot in het hart. De sectie wordt verricht door de heer, stadhouder, Pieter van Bernagie uit Breda ter overstaan van de heer en schepen doctor Philip Willem Crasé en H. J. Ooms, beiden wonende te Terheijden. Govaert van der Made is slechts 34 jaar geworden. Er worden meerdere getuigen van het drama gehoord. Twee passerende Terheijdenaren komen bij de vechtersbazen uit. Zij herkennen het slachtoffer en de dader. Zo ook twee vrouwen en twee kinderen, die aan de overkant van de Mark op het jaagpad lopen en die het gevecht zien gebeuren.

Adriaan Peebergh wordt vier keer opgeroepen om voor zijn proces naar Breda te komen, doch hij komt niet opdagen. Hij wordt bij verstek op 19 juni 1717 veroordeeld. Als straf krijgt hij: "voor eeuwig verbannen uit de Baronie van Breda". Mocht hij ooit hier terugkeren dan wacht hem ont-hoofding met het zwaard. De weduwe van Govaert treedt op 19 september 1717 opnieuw in het huwelijk, nu met Jacobus van Ginneken, afkomstig uit Ginneken. Jacobus is in (januari) 1717 lid geworden van ons gilde. De desbetreffende vrouw heeft volgens mij geen wrok tegen ons gilde gehad, althans dat kan ik mij niet voorstellen. ■

Harrie Bruins

Deel van de kaart van 1742 uit Collectie Van Goor.

In oude vodden naar zuster Gilde

Tradities zijn er om in stand gehouden te worden in de gildewereld, vinden ze in de Beerzen. "Nee, vrouwen kunnen nog steeds geen lid worden", aldus Frans Smolders, hoofdman van gilde Sint Sebastiaan uit Westelbeers. "Als ons ledental onder de vijftig komt, dan kunnen we het er nog wel eens een keer over hebben vult collega hoofdman Henk Swaanen van Sint Joris uit Middelbeers lachend aan". De Middelbeerse en Westelbeerse gilden koesteren een warme band. Daarnaast delen ze nog een opmerkelijke en unieke traditie: het zogenaamde "Todguld", vrij vertaald als 'voddengilde'. Al eeuwenlang gaat om de drie jaar, afwisselend één van beide gildes het andere gilde uitnodigen voor het koningschieten, vermomd als armoedzaaiers. Henk Swaanen vertelt: "De gildes hadden vroeger weinig te makken. Ze lieten dat aan het zuster gilde dubbel en dwars blijken bij het uitnodigen voor het koningschieten. Ze trokken ouwe vodden aan en papieren sjerpen en mutsen, er was een lelijke vlag in plaats van het mooie gildevaandel en de hoofdman droeg een kromme stok mee, in plaats van zijn hoofdmanspiek. Zo werd het andere gilde gefopt om mee te delen in de kosten. Op dit moment zouden we de kosten van de verschiëting best zelf kunnen dragen, maar de traditie is te leuk om af te schaffen." En zo trekt dus maandag 1 juli 's avonds om half negen een haveloze stoet van gilde Sint Sebastiaan door de Middelbeerse straten.

De route loopt van hun gildekamer Gasterij de Kempphaan naar de thuisbasis van gilde Sint Joris uit Middelbeers, café de Zwaan. "Waar wij dan al met smart wachtten op de uitnodiging van onze Westelbeerse gildebroeders" zegt Henk Swaanen lachend. De uitnodiging wordt bezegeld met een paar glazen bier en vervolgens lopen we met hen terug naar de Kempphaan om de bezegeling af te ronden.

Deze wat carnavaleske traditie wordt, voor zover de mannen weten, alleen in de Beerzen opgevoerd. Maar hoe lang al? Frans Smolders: Onze boeken gaan terug tot het jaar 1700. Toen al zaten mijn voorvaders van Smolders al bij het

gilde en ook toen werd, volgens de boeken, Todguld al geruime tijd gehouden. Misschien al vanaf de oprichting van deze gildes, ergens in de zestiende eeuw? ■

De haveloze stoet.

Wie wat waar wanneer?

Als reactie op onze vorige foto uit nr. 2 – 2013, p. 81 over het torenvandelzwaaien ontvingen wij de volgende gegevens. Het betreft St. Antonius Abt gilde uit Deurne. De foto is gemaakt op het Landjuweel te Vught (1949). Op piramide links staat bovenop Piet Verbaarschot als vendelier en daaronder Mies Aldenzee en Harrie van Bommel. De vier personen daaronder zijn nog niet herkend. Bovenop de piramide rechts bevindt zich vendelier Frans Brouwers. Verdere namen ontbreken nog. Wie, o, wie kan ons helpen?

DEZE KEER HEBBEN WE EEN FOTO UITGEZOCHT VAN GASTON REMERY.

Kunt u ons helpen aan de volgende gegevens:

Bij welke gelegenheid is de foto genomen?

Herkent u de gilde en gildebroeders bij naam?

Waarover zijn de geportretteerden in gesprek?

En wanneer vond dit gildefeest plaats?

Bekijk de foto en vertel ons wat u weet.

Stuur uw reactie naar de Brabant-Collectie (brabant@uvt.nl) of naar Tony Vaessen (antonius.vaessen@pandora.be)

In de volgende uitgave geven we de reacties op deze foto en wordt er weer een andere uitgelicht. ■

Oproep aan alle hoofdmannen en besturen van de Brabantse gilden en kringen.

Voor elke organisatie is het goed om "het eigen bed eens op te schudden".

Vragen als: "waar staat het gildewezen voor in 2030/2040, wat is dan de plaats van de gilden in de maatschappij en hoe spreken ze de bevolking aan, is de organisatievorm van Federatie en Kringen klaar voor de toekomst enz. "., verdienen een passend antwoord.

In de contacten van het federatiebestuur met kringen en gilden blijkt dat velen met deze vragen worstelen en op zoek zijn naar de goede antwoorden.

Het bestuur van de Federatie heeft besloten in het komende jaar bijzondere aandacht aan dit onderwerp te besteden en heeft een Plan van Aanpak gemaakt waar zowel de Kringen als de individuele gilden nauw bij worden betrokken.

De voorzitter van de federatie, Jos Verbeeten, zal in zijn jaarlijkse speech op de Hoofdliedendag van zaterdag 5 oktober 2013 nader op dit Plan van Aanpak ingaan.

Bij deze dan ook een nadrukkelijke oproep aan alle Hoofdmannen, besturen van de Brabantse gilden en kringen om in persoon op deze Hoofdliedendag naar 's Hertogenbosch te komen om blijk te geven van hun verantwoordelijkheid en betrokkenheid in deze en kennis te nemen van de plannen.

*Namens de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden,
Ton de Brouwer. ■*

Gildekleintje

TE KOOP:

Twée nieuwe jeugdvendelstokken.
Gemaakt door Jan van Hoof uit Veghel.

Inlichtingen bij:
Theo Schoenmakers, tel. 0416-363357
Email: theoschoenmakers@ziggo.nl

Nieuwe Gildekoning en Erehoofdman in Zeeland

Op tweede pinksterdag vindt in Zeeland het traditionele jaarlijkse koningschieten van het Sint Jacobusgilde plaats. Tijdens de heilige mis wordt de nieuwe burgemeester van Landerd, de Heer M. Bakermans, geïnstalleerd als erehoofdman. De wedstrijd is ook dit jaar weer zeer spannend en sportief. Bij het 180e schot schiet Marti Cornelissen het laatste stuk van de koningsvogel naar beneden.

Zij mag zich tot tweede pinksterdag 2014 koningin noemen van het Sint Jacobusgilde. Zij zal het gilde op waardige wijze naar buiten proberen te vertegenwoordigen. Marti is sinds 2011 lid van het Zeelandse gilde en is actief als standaardruiter. Ook de partners van de gildeleden en jeugdleden mogen schieten op een eigen vogel. Voor de winnaar is de titel baron(es) te verdienen. Bij het 92e schot valt het laatste deel van die vogel en mag Corrie Rijkers zich barones van het Sint Jacobusgilde noemen. ■

Gildekoningin Marti Cornelissen en haar kinderen Silas en Mika.

Groeningse schutters beste van Nederland

Eind mei wordt het Nederlands Kampioenschap Wipboomschieten Vrije Hand georganiseerd in Nieuwkuijk. Bij het hoofdonderdeel Viertallen valt altijd alleen het winnende viertal in de prijzen en dit viertal mag zich het komende jaar Nederlands kampioen noemen. Bij dit onderdeel strijden maar liefst dertig viertallen om de landelijke titel. Na het inschieten zijn er slechts vier viertallen die het maximale aantal van twaalf punten weten te behalen, waaronder het viertal met Maik Vloet, Mörgan Veekens, Theo Kuijpers en Marcel de Vos. Na een aantal spannende ronden schieten staat het viertal van het Sint-Anthonius en Sint-Nicolaasgilde uit Groenningen alleen nog tegen een viertal van Nieuwkuijk. Doordat dit laatste viertal toch een steekje laat vallen slagen de schutters uit Groenningen er in om het Nederlands Kampioenschap binnen te halen! Dit viertal is het enige viertal waarvan niemand een schot heeft gemist! Twee van de schutters in het winnende viertal weten in het verleden al persoonlijk Nederlands kampioen Vrije Hand te worden. Door deze prachtige overwinning zal het Nederlands kampioenschap Wipboomschieten Vrije Hand volgend jaar georganiseerd worden in Groenningen. ■

Het winnende viertal.

Jan van Tilburg koning Sint Antoniusgilde, St. Anthonis

Op zondag 2 juni is het koningschieten in St. Anthonis. Eerst is er de plechtige eucharistieviering met een sacramentsprocessie, waarbij het Allerheiligste in een monstrans op plechtige wijze door de pastoor/gildeheer Roland Kerssemakers rond de Brink wordt gedragen. Onder belangstelling van vele dorpsgenoten en passanten schiet Jan van Tilburg zich bij het 125e schot tot koning. Op de vraag van hoofdman Jos Verbeeten bij de installatie wie zijn koningin zal zijn, antwoordt de nieuwe koning volmondig: "Natuurlijk mijn Marian". De kerkklokken galmen intussen over het dorp en stellen zo de inwoners in kennis van de nieuwe koning. ■

Koning Jan van Tilburg met zijn koningin Marian.

Ronnie Sommers koning Sint Matthiasgilde, Oploo

Zaterdag 18 mei wordt bij het Sint Matthiasgilde Oploo om het koningschap geschoten. Na een vol en verrassend ochtendprogramma en een fors aantal schietronden, schiet Ronnie Sommers zich tot de nieuwe koning. Koningin is zijn vrouw Bianca Sommers – van Haren. Ronnie neemt het koningschap over van Mat Ermens. Hij en zijn vrouw Jos worden bedankt voor hun inzet, onder andere tijdens de Oploose gildedag op 3 juni 2012. De door de oud-koning gemaakte houten vogel bleek taai: pas na 401 schoten komt de vogel naar beneden. Ronnie Sommers is niet eerder koning geweest en wacht hierop al tweeëntwintig jaar! Hij is na zijn vader en broer wel de derde van de familie Sommers die de houten vogel eraf schiet. Zijn vader en broer gaan hem allebei in 1998 voor. Laatstgenoemde weigerde toen het koningschap, waarna Ronnies vader Theo zich tot koning schiet. Vader Theo wordt gehuldigd vanwege zijn vijftientigjarig lidmaatschap en inzet tijdens die jaren. ■

Oude koning draagt hoofdvandael over aan de nieuwe koning.

Marian Peeters-Gielen koning Onze Lieve Vrouwe Gilde Holthees

Op tweede pinksterdag wordt in Holthees gestreden om het Koningschap. Het is aan gildezuster Jacqueline Pingen-Denissen om haar titel te verdedigen. Bij het 152ste schot is het Marian Peeters-Gielen, die met het winnende schot, de vogel naar beneden brengt. Het is voor haar de eerste keer dat zij koning van het gilde is. Haar prins is Luc Peeters. Zij mag zich nu een jaar lang koning noemen. Zij is ook lid van de drumband. De nieuwe jeugdkoning is Ward de Groot. ■

Kees Lenkens erelid Sint Matthiasgilde, Oploo

Op zaterdag 18 mei 2013, kort voor de aanvang van het koningschieten, wordt Kees Lenkens benoemd tot erelid van het Sint Matthiasgilde, Oploo. Aanleiding voor de benoeming is het feit dat hij al vijftientig jaar de functie van eerste gildemeester c.q. secretaris uitvoert. Vanwege die functie en het tijdsbestek vormt hij al jarenlang een belangrijk schakel en een drijfveer voor het welvaren van het gilde en de activiteiten die zij onderneemt. Zo is Kees de regisseur van de Oploose gildedagen in 1990, 2002 en 2012 en van de federatietoernooien in 1993 en 2011. Veel organisatorische en administratieve taken en vraagstukken neemt hij voor zijn rekening, waaronder ledeninformatie en het maken van jaarboeken. Naast de functie van eerste gildemeester van het Sint Matthiasgilde is Kees ook lange tijd secretaris geweest van de kring Land van Cuijk! De benoeming gaat gepaard met het omhangen van een zilveren schild voor ereleden door de koning, een korte overlevende door de vendeliers en natuurlijk vele felicitaties. De toch al belangrijkste dag van het jaar krijgt voor het gilde een bijzonder karakter met de benoeming voor alle verdiensten van erelid Kees Lenkens. ■

Het erelid met echtgenote.

De nieuwe koning.

Sint Damianus Gilde Niftrik bezoekt vrije Gildedag Land van Cuijk 2013

Het schuttersgilde Sint Damianus behoort tot de Kring Rijk van Nijmegen/de Betuwe. Het oprichtingsjaar is niet bekend, de oudst bekende datum is 1686. De kleuren zijn groen, geel, rood, koningschieten vindt plaats om de drie jaar. Het gilde bestaat uit een bestuur, vaandrik, lyracorps, vendeliers en dragers. De oudste vermelding van Niftrik is 1107. Van de inwoners van Niftrik van zestien jaar en ouder is 95% lid (290) van het gilde. Op uitnodiging van het Sint Lambertus Gilde heeft het gilde op 16 juni de vrije Gildedag bezocht in Milsbeek. Het weer laat het zich die dag van haar beste kant zien. De organisatie is uitstekend. Het informele treffen van besturen van 34 gilden wordt gevolgd door een indrukwekkende gildemis. De daarop volgende brunch en het schenken van de erewijn sluiten de ochtend af. Ons lyracorps komt al spelend de verzamelplaats op en maakt zich zo bekend. In optocht vertrekt de kleurige stoet naar de wedstrijdlocatie. De Brabantse opmars en de slang zijn voor ons onbekende zaken en een mooie opsteker. Diverse wedstrijdonderdelen zijn ons niet bekend, zoals het trommelen. In de grote tent wordt de stemming er goed ingehouden. Al met al heeft ons gilde genoten van deze vrije gildedag en is zeker voor herhaling vatbaar. Onze complimenten voor het organiserende gilde. ■

Koning Theo Lemmers en koningin (echtgenote) Gerdien.

Patroonsviering Sint Jorisgilde Gestel en Blaarthem kent verrassende aspecten

Het kerkbestuur van Sint Lambertus heeft voor een geweldige surprise gezorgd door in alle stilte de gildemis te combineren met een kindermis. Kapelaan Geoffrey de Jong maakt er dankbaar gebruik van om de ridderlijke daden van Sint Joris ten voorbeeld te stellen aan de jongens en meisjes. Zittend op kussentjes mogen zij het kleurig gildevaandel bewonderen, waarop Sint Joris de draak met een lans dood steekt. Gildebroeder Piet van Loon krijgt onvoorbereid een lezing toebedeeld. Zonder te haperen kwijt hij zich van deze taak. Even later laat Piet bij de voorbeden met sonore stem de namen galmen van de in de voorbije vijftientig jaar overleden gildebroeders. Ook het Michaëlkoor wil de aandacht van de kerkgangers prikkelen met het voorlaatste couplet van het lied 't Volk van Gestel Oud en Vroom. Na de gildemis hernieuwt vaandrig Jo van de Vorst de eed van trouw aan het kerkelijk gezag. In zaal Oud Gestel vindt de huldiging van drie jubilarissen plaats. Gildearchivaris Eef Reker is vijftig jaar gildebroeder en wordt toegesproken door de voorzitter van Kring kempenland, Felix Crooijmans, geassisteerd door Henri van Hout, plaatsvervangend raadsheer district Centrum. Eef krijgt het Gouden Lustrumrozet uitgereikt van Kring Kempenland. Vendelier Hans van den Broek en tamboer John van der Kruijssen zijn vijftientig jaar gildelid. Zij worden gehuldigd door regerend deken Frans Verhoeven, die hen met trots de zilveren jubileumspeld uitreikt. Na de erewijn vertrekt een deputatie van gildebroeders en gildezusters naar begraafplaats 'De Oude Toren' in Woensel om officieel afscheid te nemen van gildebroeder IJsbrand Velzeboer, die op 13 oktober 2012 overleed en drie dagen later in besloten familiekring is bijgezet in het graf van zijn in 1988 overleden vrouw. ■

De drie jubilarissen: V.l.n.r. Hans van den Broek, John van der Kruijssen en Eef Reker.

Hans van Tuyl koning Sint Antoniusschut

Bij de Sint Antoniusschut, Eeneind-Opwetten is op 1 juni 2013 gestreden voor het jaarlijkse koningschap. Een groot aantal gildebroeders heeft de eretitel 'koning' nog nooit mogen dragen, dus alle garanties voor een stevige strijd zijn aanwezig. Slechts een enkeling doet niet mee omdat hij niet kan voldoen aan de verplichtingen die een koningschap met zich meebrengt. Hans van Tuyl, ruim drie jaar lid van de Schut, haalt na 88 schoten het laatste restje van de houten koningsvogel naar beneden. Hij bewijst daarmee al behoorlijk gevorderd te zijn in de vaardigheden van het geweschieten, die hem bij de schut zijn bijgebracht. In de korte tijd van zijn lidmaatschap hebben we Hans leren kennen als een mondig lid, dat niet te beroerd is de handen uit de mouwen te steken. Zijn hang naar het Eeneind is altijd gebleven na zijn geboorte op de Opwettenseweg en zijn langdurig lidmaatschap bij EMK. De keuze voor een lidmaatschap bij de Sint Antoniusschut van Eeneind en Opwetten is dus een logische. Naast de Schut heeft Hans, woonachtig in Nuenen, een partner en twee kinderen en is eigenaar van het bedrijf Havantec Food Equipment. Het bedrijf richt zich op de fabricage en verkoop van roestvrijstalen bedrijfsinrichtingen en machines voor de voedingssector vanuit Oirschot. De Antoniusschut presenteert daarom met trots de nieuwe koning op de gildedag van de Kring Kempenland in Eersel. ■

Hans van Tuyl voor de kapel van Sint Antonius op Eeneind

Sint-Jansgilde Soerendonk huldigt vier jubilarissen

Tijdens de jaarlijkse "Ommeganck" op kermisdinsdag, 25 juni 2013 huldigt het Sint-Jansgilde, Soerendonk vier jubilarissen voor hun verdiensten bij het gilde. Op deze feestelijke dag is de nieuwe deken Geert de Vries geïnstalleerd door eerste deken Wim van Eerd die de palmtak op de muts van de nieuwe deken steekt.

Hierna zijn de vier jubilarissen van dit jaar gehuldigd. Als eerste zijn Jac van Happen en Wim van Exel aan de beurt die dit jaar het heugelijke feit vieren dat zij veertig jaar lid zijn, vervolgens is Frans van Mierlo aan de beurt die zijn vijftigjarig jubileum viert en als laatste is gildebroeder Harrie Dielissen aan de beurt die dit jaar maar liefst zestig jaar lid is. Alle jubilarissen ontvangen uit handen van kapitein Ronnie Ras een onderscheiding van het gilde. Vervolgens neemt kringvoorzitter Felix Crooijmans het woord over om de jubilarissen namens de kring in het zonnetje te zetten voor hun verdiensten. Ter afsluiting van deze dag wordt de inwendige mens versterkt met een koffietafel bij het gildehuis, waarna de nieuwe deken uitgeleide gedaan wordt en hij volgens traditie het bestuur trakteert op een borrel. ■

De feestelingen van Soerendonk.

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:

De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA

Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij. Het onderwerp van de advertentie hoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben. Mogelijke onderwerpen o.a. de aandacht vestigen op een activiteit, informatie aanvragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen of iets te koop aanbieden.

Vier maal veertig jaar gildezuster

Het Gilde van Sint-Jan Baptist, Duizel huldigt op de teerdag, 22 juni 2013 vier gildezusters welke ieder veertig jaar lid zijn van het Duizels gilde. Na de herinrichting van het gilde in 1971 is in Duizel een actieve ledenwerving op gang gezet. Binnen Duizel is er dan ook veel belangstelling om actief lid te worden. In 1973 zijn verschillende nieuwe leden ingeschreven, waaronder ook vier gildezusters die tijdens de teerdag zijn gehuldigd. Bertha Rijken-Fleerackers, echtgenoot van de eerste hoofdman na de herinrichting; Joke van de Ven-van Gerven, actief in diverse commissies; Truus Kox-Rijken, dochter van de eerste koning na de herinrichting en trouw aanwezig bij allerlei activiteiten; Fini Kox-Castelijns, echtgenoot van onze laatste keizer, immer behulpzaam en aanwezig. De twee laatstgenoemde schenken in 1973 bij de installatie als gildelid samen met de familie Kox een schild ter herinnering aan de eerste keizer uit 1902, Simon Peter Kox. ■

De jubilerende dames in Duizel.

Het geschenken herinneringsschild uit 1973.

Kermischietsen Sint Lambertusgilde Meerveldhoven

Tijdens het traditionele kermischietsen bij het Sint Lambertusgilde, Meerveldhoven zijn dit jaar drie jubilarissen gehuldigd. Dit jaar zijn twee leden, te weten Truus Dams en Cor Dams veertig jaar lid. Harm Tiersma is vijftientig jaar lid. Felix Croijmans, voorzitter van Kringschap Kempenland speldt de jubilarissen de daarbij behorende versierselen op. Aansluitend begint de kermischietswedstrijd. In verband met de huidige problemen rondom het geweeschietsen, heeft het gilde Sint Lambertus een alternatief voor het geweeschietsen op de vogel gevonden. Hierbij wordt met de kruisboog op een balk op kleine houten puistjes geschoten. Frans Moolenaar weet hierbij de eerste prijs te behalen. Hierna geniet het gilde van de lunch en is hierna langs verschillende cafés in Meerveldhoven gaan trekken. ■

De jubilarissen.

Onze Lieve Vrouwegilde Zeelst huldigt jubilarissen en verwelkomt nieuwe keizer

De patroonsdag op 11 mei 2013 heeft dit jaar een speciaal karakter. Drie jubilarissen zijn goed voor honderdzeventig jaar gildebroederschap en dat is toch wel zeer bijzonder; daarnaast wordt ook nog de nieuwe keizer geïnstalleerd. Jes Senders is voor zijn vijftigjarig lidmaatschap in het zonnetje gezet door opperdeken Mack van de Gevel, en Jack Evers van Kring Kempenland doet ook nog een duit in het zakje. Jes heeft zich op verschillende manieren verdienstelijk gemaakt voor het gilde. Theo Senders en Piet Boogers maken al zestig jaar deel uit van het gilde

en hiervoor krijgen zij alle hulde toegezwaaid door de opperdeken en vertegenwoordiger Jack Evers. Ook zij hebben een lange staat van dienst waar ze best trots op kunnen zijn. Gerard Heesterbeek, wachtend keizer, is geïnstalleerd en beëdigd als opvolger van Antoon Wouters. Hij mag vanaf deze datum met recht de titel keizer dragen, een functie die hem op het lijf geschreven lijkt. Al met al een patroonsdag die met grote letters in de annalen van het gilde zal worden bijgeschreven. ■

Gerard Heesterbeek, de nieuwe keizer, bij het vaandel van het Onze Lieve Vrouwegilde.

De drie jubilarissen in het rijtuig op weg naar de huldiging: vlnr Piet Boogers, Jes Senders en Theo Senders.

Finale Kringkorps Sint Antoniusschut Nuenen Eeneind

Kringkorps wedstrijden zijn een competitie binnen de aangesloten verenigingen, elf wedstrijden waarin viertallen met elkaar kampen om dagprijzen en voor de eindstand. Van de elf wedstrijden worden de zeven beste uitslagen genoteerd, waarbij tijdens de laatste wedstrijd moet worden gekampt als er viertallen zijn die een gelijke stand hebben. Ook krijgen de schutters een goede notering en kunnen ze meedingen aan de persoonlijke finale mits ze voldoende wedstrijden foutloos hebben geschoten. Na een vol seizoen met kringkorps wedstrijden waarbij viertallen van de aangesloten verenigingen binnen de schutterskring Eindhoven is op zondag 7 juli 2013 de finale verschoten voor de persoonlijke kampioenen Opgelegd en Vrije hand.

Dit jaar waren meer schutters geplaatst voor de Vrije Hand dan voor het onderdeel Opgelegd schieten. Na enige kamprondes is Tonny Janssen de kringkampioen Opgelegd en Martijn van de Dungen de kringkampioen Vrije hand. We hebben prachtige weersomstandigheden en een goede verzorging van zowel de wedstrijd als de versterking van de inwendige mens. De koele drankjes en versnaperingen worden door de aanwezigen zeer gewaardeerd met dank aan de dames van de schut. Ook worden de bekertjes uitgereikt voor de viertallen Opgelegd en Vrije hand, de burgemeester van Hoi An in Vietnam was voor deze gelegenheid aanwezig om de bekertjes uit te reiken. ■

Tonny Janssen, kampioen opgelegd.

Het winnende viertal Johan Verschuren, Gert-Jan Bukkems en Els en Jan Bijnen.

Jan van den Broek veertig jaar bestuurslid

Tijdens de voorjaarsledenvergadering van gilde Sint Antonius Abt is Jan van den Broek met een smoes iets uit de kluis te pakken, de keuken ingestuurd. Jan is aftredend en herkiesbaar als bestuurslid. Hij wordt voorgedragen als erelid van onze vereniging, vanwege zijn veertig jaar bestuurslidmaatschap. Hiervoor is wel de goedkeuring uit de vergadering nodig. Onder applaus werd het goedgekeurd door de aanwezige leden. Jan wordt teruggehaald uit de keuken en hem wordt verteld dat hij tot erelid van ons gilde benoemd is. Met een bos bloemen voor zijn vrouw Betsie worden beide op de foto vastgelegd. In de pauze van de vergadering wordt Jan gefeliciteerd met zijn huldiging door de aanwezige leden. ■

Jan en Betsie van den Broek.

Koninklijke onderscheiding Bert van de Wiel

Gildebroeder Bert van de Wiel van het gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan, Haaren is totaal verrast als hij op 26 april 2013 een Koninklijke onderscheiding krijgt. Deze is hem opgespeld door burgemeester Frans Ronnes van de gemeente Haaren. Hij is nu lid in de Orde van Oranje Nassau. Bert krijgt zijn onderscheiding voor zijn vele vrijwilligerswerk binnen het gilde. Hij is een gildebroeder in hart en nieren. Bert is sinds 1979 lid van het gilde en vanaf 1984 voorzitter van de schietcommissie. Sinds 2001 is hij ook lid van de schietcommissie binnen de kring Maasland en vanaf 2011 lid van de schietcommissie binnen de N.B.F.S. Daarnaast is hij bestuurslid in de functie van deken-schrijver en is hij standaarddrager. Buiten het gilde is hij actief in de duivensport waar hij hokcontroleur is en hij heeft twintig jaar gecollecteerd voor de Nierstichting waarvan elf jaar als contactpersoon. Het gilde feliciteert hem met deze Koninklijke onderscheiding. ■

André Velthausz koninklijk onderscheiden

Een bijzonder moment: André Velthausz, deken-schrijver bij het Sint Barbaragilde, Veghel is als lid in de Orde van Oranje Nassau koninklijk onderscheiden vanwege zijn verdiensten en inzet in vele jaren. Dertien inwoners van Veghel, Erp en de kerkdorpen zijn op deze wijze geëerd en bedankt. André is buiten het gilde actief (of geweest) bij de EHBO, bestuur Pius X, monumentenzorg, koorlid, Brabants Heem en als stadsgids van Veghel. Het gilde feliciteert hem hiermee en is trots op deze gildebroeder! ■

André Velthausz, rechts.

Bert van de Wiel met onderscheiding.

PABO bij het Sint Barbaragilde

Veertig eerste- en derdejaars studenten van de Veghelse PABO hebben met hun docenten ervaren hoe de lessen cultuur- en erfgoededucatie voor leerlingen van basisscholen in de praktijk verlopen.

Heel actief dus! Natuurlijk wordt over het historische deel van het gilde en de gebruiken verteld en getoond met fraaie afbeeldingen, maar echt los gaan ze als ze mogen trommen, vendelen, bazuinblazen en kruisboogschieten. Hun opdracht is: Het Veghelse cultuuraanbod leren kennen. De studenten willen het cultuur- en erfgoedaanbod in Veghel leren kennen zoals ook de basisscholen die ervaren. Naast het gilde worden ook Pieter Breughel en De Blauwe Kei bezocht, maar bij het gilde is het "kei leuk, zo zelf een keer meedoen!". Verteld wordt over het nut van gilden, met name schutsgilden in de tijd van het "Veghelse bloedbad" in 1587, waar volgens historici meer dan 600 doden vallen onder de bevolking. Dat het Veghelse Sint Barbaragilde actief is op de Koningsdag, bij de gedecoreerden, Dodenherdenking, Vaderdag, de vlooienmarkt en bij de ontvangst van de Vrije Vogels en gemeenteraad is velen maar half bekend. ■

Pabo studenten leren gildegebruiken.

Gilde Sint Barbara Veghel luistert Meimis op

Op een stralende en zonnige eerste pinksterdag trekt het Sint Barbaragilde uit Veghel door de Bossche straten over de Parade naar de kathedraal van Sint Jan. Een hele eer om als gilde hiervoor uitgenodigd te worden. Vierentwintig gildebroeders, waaronder de koning, vendeliers, bazuinblazers, tamboers, zilverdragers en veel gildezusters, verrassen met hun optreden vele bezoekers en inwoners van Den Bosch. Traditioneel gaat in de meimaand, de Mariamaand, het Veghelse Sint Barbaragilde op bedevaart naar 'de Soete Moeder'. De mis wordt verzorgd door 'drie heren', voorgegaan door bisschop mgr. Hurkmans. De kathedraal is vol en heel stemmig. Met vliegend vaan en onder tromgeroffel en bazuingeschal komt en gaat het gilde. Tijdens de consecratie, het hoogtepunt van de mis, wordt door Henk Maurix de trom geroerd, terwijl vaandrig Paul Wonders het grote vaandel midden voor het altaar laat wapperen. Het publiek brengt buiten de kerk met handgeklap waardering voor dit optreden. De gildebroeders en gildezusters trekken naar het café naast de Sint Jan, om daar te genieten van de bekende Bossche bol en vervolgens weer 'op Veghel aan te gaan!' ■

Sint Barbara komt de Sint Jan binnen.

Puntenkoningschieten Sint Blasius Heusden

Op zondag 9 juni 2013 is er weer het tweejaarlijkse puntenkoningschieten bij het Sint Blasiusgilde, Heusden. Een tiental schutters zijn bijeengekomen om al strijdend deze titel te gaan bemachtigen. Na enkele afvalrondes blijven er nog twee schutters over, welke met elkaar moesten gaan afkampen. Na een spannende strijd blijkt Willem de Vaan uiteindelijk de beste schutter te zijn en mag hij zich nu twee jaar puntenkoning noemen. Deze spannende dag wordt met een gezellig samenzijn en een hapje en een drankje afgesloten. ■

Koninklijke onderscheiding Toon Groot

Op 26 april 2013 krijgt Toon Groot uit handen van burgemeester Jan Hamming een Koninklijke onderscheiding uitgereikt. Hij is benoemd als Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Toon is zesendertig jaar lid van het Sint Catharinagilde, Vlijmen, waarvan al ruim vijftientwintig jaar als bestuurslid. Daarnaast is hij jarenlang actief als schietcommissielid. Voor de heemkunde is hij actief als redactielid van het informatieblad 'Het Plekbord' dat iedere maand verschijnt en is hij vaak bij andere activiteiten betrokken van deze vereniging. Ook krijgt Toon de onderscheiding voor zijn vele vrijwilligerswerk in Elshout en daarbuiten. Bij de gymnastiekvereniging geeft hij les aan de dames en is hij altijd van de partij bij het oud-papier ophalen. Daarnaast verzorgt hij ook nog een wintertraining voor een aantal leden van fietsclub B.O.S. Ook is hij voorzitter van buurtvereniging 'De Rooie Hoek', voorzitter van fietsclub Van Herpt uit Drunen en hij is lid van zangkoor 'Confetti- Marcanto'. ■

Toon te midden van hoofdman Jan Blikman en deken/rentmeester Sijf van de Griendt.

Sint Crispinus en Sint Crispinianus Besoijen 175 jaar

Op 28 april hebben de gildebroeders uit Besoijen samen met de gildebroeders/-zusters uit Baardwijk, Drunen, Kaatsheuvel, Elshout en Haarsteeg een kleine gildedag gevierd in verband met het 175 jarig bestaan.

Voorafgegaan door twee standaardruiters gaan de gildebroeders in optocht naar de kerk voor het opluisteren van de eucharistieviering. Na terugkomst op het feestterrein worden de gilden door een spreekstalmeester binnengepraat. Hierna volgt de vendelgroet. Na toespraken van de hoofdman, de beschermheer en Ton den Teuling namens het kringbestuur begint het wedstrijdprogramma met het vrijen van de boom door de gildeheer en beschermheer, waarna zes koningen en één keizer strijden om het koningskruis. Na 78 schoten weet de Besoijense koning Harry de Louw het beslissende schot te lossen. Hierna beginnen de wedstrijden in het geweschietsen, kruisboogschieten, jeu de boules voor gilden én bezoekers en luchtgeweschietsen voor gilden én bezoekers. Het kruisboogschieten wordt broederlijk georganiseerd door de gilden van Baardwijk en Kaatsheuvel. Bij het geweschietsen is de puntentelling verzorgd door gildebroeders uit Loon op Zand en bij het jeu de boulesspel was er ondersteuning van de jeu de boulesclub uit Besoijen. Samenvattend kan men terugkijken op een zéér geslaagde kleine gildedag in uitstekende onderlinge broederschap. ■

Verbroedering op kleine gildedag.

Kringonderscheiding Cor Rijpert

Voor zijn verdiensten vóór en zijn 40-jarig lidmaatschap van het Drunense Sint Hubertusgilde ontvangt Cor Rijpert een kringonderscheiding van de overheid van de Kring Maasland. Rene Pullens haalt in zijn toespraak nog wat herinneringen op. 'Zoals vele medewerkers van Lips, kom ook jij Cor, in aanraking met het gildewezen en in het bijzonder met het Sint Hubertusgilde. Je besluit je aan te melden en in 1973 word je als lid aangenomen. Je ontplooit jezelf als een voorbeeldig schutter en samen met andere gildebroeders behaalde je menige prijzen. Later word je gekozen als kapitein en in 1983 heb je jezelf tot koning geschoten. Toen de gildepakken moesten worden voorzien van een logo, ben jij de ontwerper van het oude gildelogo. Tevens wordt het hoofdvaaan mede door jou tot een mooi ontwerp gebracht. Tijdens koningschieten en statiedagen treed je op als hoffotograaf en spreekstalmeester. Kortom Cor, we kunnen jou betitelen als een waardig, verantwoordelijk gildebroeder met een kundigheid waar het Sint Hubertusgilde vele jaren gebruik van heeft mogen maken.

Daarom heeft de overheid van gildekring Maasland besloten om jou de versierselen in zilver toe te kennen.' (Cor Rijpert is inmiddels overleden, zie ook in memoriam, red.) ■

Cor Rijpert krijgt de Kringonderscheiding opgespeld.

125 jaar en nog steeds jong

De Langstraatse Schuttersbond (LSB) bestaat in 2013 125 jaar en is nog steeds levendig. Na de eerste van de vijf jaarlijkse ontmoetingen vindt op 11 mei de tweede ronde plaats. Twaalf verenigingen komen bijeen om aan de uiterst gezellige competitie mee te doen. In Heesbeen zijn over de dag verspreid meer dan honderd schutters aanwezig die schieten op stalen wippen in kogelvangers. Het milieu is op deze manier onbelast van loodvervuiling. Bij de LSB wordt geschoten in een drietal disciplines, te weten korpschieten opgelegd, korpschieten vrijehand en personele competitie. Het terrein is vrij toegankelijk voor iedereen die interesse heeft. Onlangs is een begin gemaakt met het opzetten van een website. U kunt de site bezoeken op www.josnet.nl/lsh voor uitslagen en al wat achtergrond van de deelnemende verenigingen. Daar is ook een link naar wat foto's van vorige ontmoetingen. ■

Foto-impressie van een LSB-dag.

Koningsschieten bij het gilde Sint Hubertus Drunen

Na jaren van stukjes schrijven voor andere koningen en prinsen is het dan nu toch echt zijn beurt om de koningsmantel aan te trekken! Want na honderdzes schoten wordt Jos Klerks uit de Diamantsingel de nieuwe koning van het Sint Hubertusgilde, Drunen. De dag begint al vroeg met reveilleblazen en trommen. Niet om iedereen wakker te schudden, maar om aan te kondigen dat het de dag van het koningsschieten is in Drunen. Met de mis achter de rug en de maaltijd achter de kiezen is de tijd daar om de oude koning, Ton den Teuling, het zilver af te doen. Daarmee kan de strijd beginnen. Bij de jeugd is het voor de derde maal op rij Jeroen van de Wiel die de vogel op de grond krijgt. Even later doet Jos Klerks, voor de tweede keer, bij de heren hetzelfde. Zij beiden mogen zich koning en prins voor het komende jaar noemen. ■

Koning Jos Klerks.

Wie zaait mag ooit oogsten

Op 9 juni 2013 heeft het gilde Sint Joris Udenhout tijdens de Kringgildedag te Raamsdonk drie eerste prijzen behaald bij het kruisboogschieten. Op het onderdeel kruisboog doel op 10 meter hebben we vier jeugdschutters: René van Mook, Michael Weijtmans, Cora de Beer en Tessa de Beer. Michael schiet zich kampioen in deze discipline. Op het onderdeel kruisboog wip moet ons viertal John van Iersel, Jan Berkelmans, Toon Vromans en Rob Weijtmans, als laatste schieten. ■

John van Iersel ontvangt zijn zilveren schild.

Michael Weijtmans ontvangt zijn zilveren schild.

Koningschieten Onze Lieve Vrouwe Schuts

Op 30 april 2013 is in Elshout bij de Onze Lieve Vrouwe Schuts weer het jaarlijkse koningschieten. Van de 53 gildebroeders zijn er 31 die strijden om de titel. Bij de jeugd gaat de strijd tussen vijf gildebroeders. Na een mis, een lunch en een korte vergadering is de standaardruiter de eerste die de boom vrijt door er driemaal omheen te rijden. Hierna zijn de wethouder, gildeheer en beschermvrouw aan de beurt, waarna de strijd om de koningstitel kan beginnen. Bij het 165e schot weet Frans 'Pino' Gerritsen voor het tweede jaar op rij de vogel naar beneden te halen. Bij de jeugd is het Remco Brok die bij het 53e schot de vogel velde en zich dus een jaar lang jeugdkoning mag noemen. Nog nooit is het voorgekomen bij de Elshoutse Schuts dat iemand zich tot keizer heeft geschoten, maar komend jaar is er dus een gelegenheid toe. Na een rondje door het dorp om de koningen te tonen wordt er verder gefeest in ons onderkomen De Spil, alwaar ook de kroning van onze landelijke koning op groot scherm te volgen is. ■

Koning Frans Gerritsen en jeugdkoning Remco Brok.

Koningskroning en burgerkoningschieten Onze Lieve Vrouwe Schuts

Tijdens de eerste zondag van mei wordt onze 'nieuwe' koning Frans 'Pino' Gerritsen gekroond. De nieuwe koning krijgt dan de bijbehorende versierselen omgehangen en wordt gekroond door de gildeheer. Hierna neemt hij plaats op het op de grond uitgespreide hoofdvandael en spreekt de eed van trouw uit. Vervolgens mag hij over het vandael lopen, wat een grote eer is daar dit verder alleen is voorbehouden aan de paus en de koning(in) van Nederland. Na het invendelen ontvangt de koning van de aanwezige pelgrims, die in de meimaand Maria komen eren, een ovationeel applaus. 's-Middags is in ons onderkomen De Spil een open dag georganiseerd. Er is gelegenheid om te vendelen, trommen, jeu de boulen en het bekijken van een tentoonstelling over het gilde. Hoogtepunt is het verschieten van de titel burgerkoning(in) van Elshout. Door de datum en het mooie weer is de opkomst helaas niet zo hoog, maar toch schieten er acht personen mee om de titel, die bij het 65e schot wordt opgeëist door Mariska Smits. Zij ontvangt een beker en mag zich een jaar lang burgerkoningin van Elshout noemen. ■

De koning mag over het vandael lopen.

Opluistering Mariaprocessie Ommel

Op 19 mei 2013 is de Onze Lieve Vrouwe Schuts, Elshout te gast bij de Mariaprocessie te Ommel. Onze oud-gildeheer, kapelaan Van Overbeek, is vanuit onze parochie via een omzwerving hier terechtgekomen en heeft gevraagd of wij de processie willen opluisteren. Daar wij een echte Mariavereniging zijn en ex-gildeheer Van Overbeek nog immer een warm hart toedragen, gaan we uiteraard in op deze uitnodiging en met een afvaardiging van zo'n veertig gildebroeders zijn we afgereisd richting Ommel. Er is een mooie stoet van bruidsmisjes die allerlei attributen meedragen in de korte omloop van de kerk door het kerkpark naar een buitenplaats waar een kort lof wordt opgedragen aan Maria. Naar schatting zo'n 500 parochianen zijn hierbij aanwezig. Na het kort lof gaat de processie terug naar de kerk en na het brengen van de eed van trouw trekt de OLV Schuts terug naar hun vertrekpunt alwaar de ex-gildeheer een ieder nog op een drankje trakteert. Uiteraard wordt dit niet afgeslagen en we willen ex-gildeheer Van Overbeek vanaf hier nogmaals hartelijk danken voor de gastvrijheid en vrijgevigheid. ■

OLV Schuts tijdens de Mariaprocessie.

Koninklijke onderscheiding Essche gildeheer

Tijdens de lintjesregen ter gelegenheid van Koninginnedag is aan Frans Ronnes de onderscheiding Ridder in de orde van Oranje Nassau toegekend. Frans Ronnes is burgemeester van de gemeente Haaren waartoe ook Esch behoort en in die hoedanigheid gildeheer van het Essche Sint-Willebrordusgilde. Nadat hij die vrijdagmorgen al zeven inwoners van de gemeente thuis heeft verrast met een lintje keert hij tegen het middaguur terug op het gemeentehuis. Tot zijn verbazing hebben zich hier een groot aantal familieleden en bekenden verzameld, waaronder ook de commissaris van de koningin, Wim van de Donk. Deze kan melden dat het Hare Majesteit heeft behaagd om Frans te onderscheiden, waarna Frans de bijbehorende versierselen worden opgespeld. Commissaris Van de Donk roemde hem voor zijn grote betrokkenheid bij de Europese samenwerking. Ronnes is jarenlang president van het Charter of Rural Communities geweest, een samenwerkingsverband van 27 plattelandsdorpen uit evenzoveel landen van de Europese Unie, waarvan de kern Esch sinds de oprichting in 1989 deel uit maakt. Op Koninginnedag brengt het gilde een vendelgroet aan alle gedecoreerden van Esch en in het bijzonder aan de nieuwe Ridder die het gilde nu in haar midden heeft. ■

Frans Ronnes met echtgenote Annie.

Nieuwe koning Sint Sebastiaangilde Oss

Gildebroeder en deken Erwin de Vries is voor de komende twee jaar koning van het Sint Sebastiaangilde in Oss. Nederland krijgt op 30 april 2013 een nieuwe koning, maar het Osse gilde is enkele weken eerder al zover. Op 7 april 2013, onder goede weersomstandigheden, strijden zes leden om de koningstitel. De gipsen vogel is door oud-koningin Grietje van Schijndel prachtig versierd, en vanwege de oranjemaand in een passende kleurstelling. Er zijn zesenzestig schoten nodig voordat de vogel de geest geeft. Deerlijk gehavend valt hij na anderhalf uur neer. Na de vendelhulde krijgt hij een heildronk uit de drinkhoorn aangeboden. Als afsluiting van de huldiging wordt een eresaluut gebracht met het kanon. Een week later volgt de installatie tijdens een gildemis in de H. Hartkerk, waarin pastor F. Vervoort voorgaat. Het is een gewoonte geworden dat de koning(in) op bijzondere wijze van huis wordt opgehaald. Voor Erwin staat een motor met zijspan klaar. Het ritje in de bak bevalt hem goed en het is een unieke ervaring. Na de koffietafel wordt de middag voortgezet met een gezellig rondje boerengolf en jeu de boules op het eigen terrein. ■

Koning Erwin de Vries.

Is jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Het heeft Zijne Majesteit behaagd.....

Bij gelegenheid van koninginnendag regent het blijken van waardering voor Nederlanders die zich belangeloos inzetten voor de maatschappij of op bijzondere wijze ons land op de wereldkaart zetten. Omdat vele gildebroeders zich, vanuit hun way of life, inzetten voor maatschappelijke doelen is het elk jaar bijna een traditie dat onder de gedecoreerden ook gildebroeders zitten. Ook dit jaar worden een aantal gildebroeders opgenomen in de orde van Oranje Nassau. Wij hebben niet alle namen doorgekregen maar één persoon willen wij graag voor het voetlicht brengen. Jan van Riel, de kringvoorzitter van Kwartier van Oirschot, lid van het dagelijks bestuur van de NBFS en vrijwilliger voor Poolse stichtingen, voor het volleybal en trouwe bezorger van maaltijden aan ouderen wordt op 26 april 2013 verrast toen burgemeester Severijns van Oirschot hem thuis mee komt delen dat het de Majesteit had behaagd ... ■

Koningschieten bij Sint Antonius Abt Liempde

Op 11 mei 2013 is het voor de 14e keer dat er bij het Gilde Sint Anthonius Abt, Liempde geschoten wordt voor de koningstitel. Dit gebeurt voor de eerste keer op de nieuwe accommodatie. De hoofdmann Roger van Laere en koning Jan van Vugt worden afgehaald om in optocht naar de kerk te gaan. Bij het gildealtaar wordt door de gildeheer een gebed uitgesproken en de zegen afgesmeekt voor een goede koning. Na hernieuwing van de eed van trouw aan de kerkelijke en wereldlijke overheid gaat het in optocht naar het gildehuis. Tijdens de loting, er zijn deze keer negen kandidaten, wordt de schietvolgorde bepaald. Na de maaltijd vertrekt het gilde in optocht naar het gildeterrein. Na de openingsceremonieën het vrij schieten van de vogel door de kerkelijke en wereldlijke overheid mogen alle gildeleden, als eerste ronde, op de vogel schieten. Na deze ronde begint het koningschieten door de aangemelde kandidaten. Omstreeks zes uur, na 273 rake schoten, begint er zich een kentering af te tekenen. Het duurt nog tot tien voor half acht voordat de weerbarstige vogel de strijd eindelijk opgeeft. Adri van Abeelen is degene, die het laatste stukje van de vogel eraf schiet. Hiermede wordt hij voor de komende twee jaar de nieuwe koning van het gilde. ■

De nieuwe koning schrijdt over het vaandel.

Van de Sort naar de Antoniusbleek

Onder grote belangstelling wordt zondag 5 mei 2013 in Liempde het nieuwe clubhuis met terrein en vijf fraaie schutsbomen van het Sint Antonius Abt officieel in gebruik genomen en door de pastoor ingewijd. Na de openingstoespraak van burgemeester Hans van Brummen brengt het gilde een vendelgroet en zorgt Fanfare Concordia voor een muzikale omlijsting. Na het officiële gebeuren kunnen belangstellenden de nieuwe accommodatie bekijken. Bij de heroprichting van het gilde Sint Antonius Abt is het Janus Bressers die een stuk weiland achter zijn boerderij (de Sort) ter beschikking stelt. Maar de overheid van het gilde denkt verder en wil over een eigen accommodatie beschikken. Om een en ander te kunnen realiseren wordt de Stichting Accommodatie Gilde Sint Antonius Abt Liempde opgericht. Na stappen om over de nodige vergunningen te kunnen beschikken en vooral wachten, kan eindelijk de eerste spade in de grond voor een schitterende accommodatie. Dit voormalige opslagterrein voor gemeentelijk groenafval aan de Oude Dijk wordt met hulp van aannemers en gildebroeders omgetoverd tot een prachtige locatie. Van verschillende sponsors zoals de RABO-bank, het DELA-fonds en VSB-fondsen worden middelen ter beschikking gesteld. Het gilde mag met recht trots zijn op wat men door onderlinge solidariteit tot stand heeft gebracht. Een aanwinst niet alleen voor het gilde maar voor de hele gemeenschap uit Liempde. ■

De nieuwe accommodatie in gebruik

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:
De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA
Berkel-Enschoot. Voeg het geld in contanten er bij.

Bedrijvencompetitie 2013

Onder het motto: "Beter een goede buur dan een verre vriend" houdt het kolveniersgilde Sint Dionysius uit Tilburg voor de twaalfde keer de bedrijvencompetitie. Aan deze competitie kunnen teams deelnemen die gevestigd zijn op het industrieterrein Kraaiven en dus met recht burens van het gilde genoemd mogen worden. Sint Dionysius wil hiermee het gilde onder de aandacht brengen, wat in een stad niet altijd gemakkelijk is. In een zomeravondcompetitie wordt gestreden om de "beker met de grote oren" die elk jaar ingezet wordt als wisselbeker. Op de finaledag, 22 juni 2013 wordt gestreden om de eerste plaats en die wordt, evenals vorig jaar behaald door het team van BEWO. Tweede en derde worden respectievelijk de teams van Ad van Geloven en Swaans beheer. Traditioneel wordt er door alle deelnemers in de voorronde gestreden om de begeerlijke titel van Heer van Kraaiven. Het enthousiasme en de spanning die bij het koningschieten van welk gilde dan ook de wedstrijd beheerst, is ook hier aanwezig. Na 157 schoten is het Marcel Schouten die de "kraai" van de boom schiet en zich een jaar lang Heer van Kraaiven mag noemen. ■

De nieuwe Heer van Kraaiven.

Twee jubilarissen bij Sint Joris Diessen

Zaterdag 27 april 2013 viert het gilde Sint Joris Diessen haar teerdag te ere van haar patroonheilige. Op deze dag heeft het gilde twee jubilarissen. Jan Heuvelmans is 60 jaar lid van het gilde Sint Joris, waarvan een aantal jaren vaandrig. Hij is twee keer voor een periode van vier jaar koning geweest. Daarnaast is hij vele jaren een echte kruisboogschutter. Voor dit jubileum wordt hij gehuldigd door het bestuur van de kring Oirschot met een kringoorkonde voor zijn 60 jaar broederschap. Ook Harrie Heuvelmans wordt gehuldigd voor zijn 50 jaar lidmaatschap. Harrie is vele jaren vendelier geweest. Daarbij is hij jarenlang trouwe schutter geweest met zijn kruisboog. Harrie wordt ook door het bestuur van de kring Oirschot gehuldigd. Hierbij ontvangt hij een kringkroontje voor zijn 50 jaar broederschap van gilde Sint Joris Diessen. ■

De twee jubilarissen met hun echtgenotes.

Sint Joris Goirle heeft nieuwe koning

Zaterdag 22 juni en zondag 23 juni heeft het schuttersgilde Sint Joris haar vier jaarlijks koningsschieten. Deze dag begint als vanouds in de kerk. Na het versterken van de inwendige mens, trekt het gilde naar de schutsboom op de Anna weide. Hier wordt door de aftredende koning Ton Bruers, het koningsvest aan de schutsboom gehangen. Alle schutters, jong en oud doen hun best om de koningsvogel te raken, wat door de harde wind een hele opgave is. Nadat iedereen deel heeft kunnen nemen aan het koningschieten wordt na ongeveer 45 minuten de koningsvogel "los" gezet. Door hoofdman, Sjef Hoogendoorn, wordt het sein "de vogel is vrij" gegeven. Een achttal schutters blijft onder de boom staan en er wordt in broederlijke concurrentie gestreden om het koningschap. Nadat de vogel voor een tweede keer wordt los gezet, wordt na 10 minuten het winnende schot afgevuurd. Na beraad van de overheid wordt aan de schutter, gevraagd of hij alle plichten, die aan het koningschap verbonden zijn, wil vervullen. Na zijn ja, komt het verlossende woord van de hoofdman: "Hans van Doremalen is onze nieuwe koning". Het is voor Hans de tweede keer dat hij koning schiet. Ter afsluiting van de eerste dag wordt de nieuwe koning voorgesteld aan de beschermvrouwe, burgemeester en de pastoor. ■

Hans van Doremalen en zijn vrouw Jol.

Gildezilver op internet

Dat monnikenwerk ook door “leken” gedaan kan worden wordt bewezen door het Sint Jorisgilde uit Hilvarenbeek. Voor het koningschieten heeft men alle koningsschilden die het gilde bezit, gedigitaliseerd op het internet gezet onder www.sintjorishilvarenbeek.nl. <http://www.sintjorishilvarenbeek.nl/images/boog.jpg> Het mooiste archief van het gilde is het koningszilver dat door de koning wordt meegedragen op een zwart vest, ‘breuk’ genoemd. Sint Joris heeft het verdeeld over twee vesten, het andere wordt gedragen door de vorige koning. Op de schilden wordt sinds jaar en dag het beroep van de koning uitgebeeld; dat was vroeger makkelijker dan nu met de huidige ‘abstracte’ beroepen. Er zijn 41 koningen bekend van Sint Joris, van 1571 tot 2009. De koning is verplicht om een schild te schenken aan het gilde. Hij bepaalt zelf wat de grootte is en wat er op komt te staan. Oude koningsschilden zijn van groot belang voor mensen die op zoek zijn naar hun voorvaders, want zij tonen vaak ook het familiewapen. ■

Koningszilver uit 1750.

Staalte vakmanschap

Het gilde Sint Joris uit Hilvarenbeek mist nog een beeltenis van Sint Joris en de draak die in gildeoptochten meegevoerd kan worden. De Roemeense kunstenaar Vasile Sandor krijgt de opdracht om naar eigen idee een houten beeld te maken dat past in de Nederlandse traditie. Hij heeft er enkele maanden over gedaan om uit een grote blok linde-hout een Sint Joris te snijden die de draak bedwingt. Het resultaat is prachtig. Het beeld is tijdens de gildemis ingezegend. Vasile Sandor is in het noordwesten van Roemenië bekend om zijn werk dat voornamelijk bestaat uit religieuze kunst: bisschopsstoelen, beelden en iconen. Het beeld wordt tijdens de kringgildedag van het Kwartier van Oirschot alomtewoerd bewonderd en valt meteen in de prijzen. ■

Koningschieten in Hilvarenbeek

Onder welhaast winterse omstandigheden heeft Piet van de Staaij (56) zich op 26 mei 2013 geschoten tot nieuwe koning van het gilde Sint Joris, Hilvarenbeek. De schutters hebben vijf kwartier nodig om de vogel neer te halen. De wind en de koude speelden hen duidelijk parten. Desondanks kan het gilde terugzien op een uitermate geslaagde dag met een grote opkomst van andere Beekse gilden en een prachtige optocht door het dorp naar het schietterrein. Piet van de Staaij volgt als koning Henk van Beusekom op die door hoofdman Louis van Hest nadrukkelijk wordt bedankt voor zijn toewijding en inzet. Van de Staaij zei voor tweehonderd procent voor het koningschap te gaan. Op de binnenplaats van het gemeentehuis werd de nieuwe koning gepresenteerd aan burgemeester Ryan Palmen en pastor Gust Jansen. Het vierjaarlijkse koningschieten is een gebeurtenis die van oudsher van grote plaatselijke betekenis is en die veel belangstelling trekt. Het gilde maakt er altijd een bijzonder evenement van. Eerst is er om tien uur een gildemis. Om één uur trekt een kleurrijke optocht, waarin ook de andere plaatselijke gilden meelopen, van het gildehuis de Gouden Carolus via het Vrijthof naar het schietterrein, waar burgemeester Ryan Palmen en pastor Gust Jansen de eerste pijlen afschieten. ■

De nieuwe koning loopt over het vaandel.

Het beeld van Sint Joris.

Koningschieten in Hoogeloon

Op Kermismaandag vindt op het gildeterrein van het Sint Jorisdigilde aan de Schutswijer in het traditionele koningschieten plaats. Van oudsher is het koningschieten een gebeuren voor de hele gemeenschap uit deze Brabantse gemeente. Het publiek is dan ook in grote getale opgekomen en ook de beide muziekkorpsen Sint Joris en Wilhelmina zijn aanwezig. Van de vier aangemelde kandidaten weet Bert van Rooij bij het 37e schot de vogel naar beneden te halen en mag zich nu de komende twee jaar koning noemen. Bert is bijna 50 jaar lid van het digilde en is al jaren de kartrekker bij de vendeliers. In de afgelopen jaren vervult Bert verder de functies van alferis en dekenschrijver. Momenteel is hij ook de dekenschatbewaarder van het digilde. ■

De nieuwe Koning.

Jubilarissen Gilde Sint Joris Middelbeers

Op zaterdag 20 april 2013 worden tijdens de patroonsdag van digilde Sint Joris uit Middelbeers twee jubilarissen gehuldigd. Harrie van Dommelen (87) wordt door de kringafgevaardigden, Bert van der Staak en Jan van Gelooven, gehuldigd voor zijn 50-jarig lidmaatschap en als tweede jubilaris wordt Jan van Roy (92) door het eigen digilde in het “zonnetje” gezet. ■

De jubilarissen.

Van vader op zoon

Bij de gilden is het geen unicum dat het gildebroederschap overgaat van vader op zoon. Zo is het ook bij Piet van Beers (85) als hij, net als zijn vader, toetreedt tot het digilde Sint Joris in Hoogeloon. De standvastigheid waarmee Piet zijn lidmaatschap tot het 40-jarig jubileum heeft gebracht zat in zijn DNA. Zijn vader Guy was maar liefst 75 jaar lid van het digilde. Maar de Van Beersdynastie heeft ook in Piet een opvolger, zijn zoon Arnold draagt met trots de titel van gildebroeder van Sint Joris. Dat Piet geen “stil lid” is moge blijken uit het feit dat hij van 1988 tot 1990 wisseldeken is en sinds 2004 een van de ouderlingen. ■

Piet van Beers gehuldigd door de hoofdman.

Twee jubilarissen in Hoogeloon

Het is druk in Hoogeloon, want na het jubileum van Piet van Beers worden ook Cees van de Broek (73) en Cees Swaanen (43) in het zonnetje gezet. Cees van de Broek is in 1997 en 1979 koning en van 1989 tot 1991 wisseldeken. Vanwege zijn verdienste ontvangt hij het speldje dat bij een zilveren lidmaatschap hoort. Als één van de vaste tamboers gaat Cees Swaanen het digilde trots vooraf. Voordat hij de trom roert, is hij vendelier en weet het vendel op haar spel te laten uitvoeren. Van 2010 tot 2012 is Cees Swaanen wisseldeken. Hij wordt vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap in het zonnetje gezet. ■

De twee jubilarissen.

Nieuwe koning Sint Joris Oostelbeers

Op kermismaandag, 1 juli 2013, wordt bij Sint Joris, Oostelbeers weer geschoten om het koningschap. Koning, keizer en hoofdman worden al vroeg gewekt door de tamboers. Even later worden ze officieel door alle verzamelde gildebroeders opgehaald voor de gildemis.

Na de gildemis is het tijd voor de koffietafel, waar de schutters zich kunnen inschrijven voor de verschiëting. Acht personen geven zich op, waarmee het een mooie verschiëting beloofd te worden. Om één uur vertrekken de gildebroeders en genodigden richting het gildeterrein. Daar aangekomen worden volgens de traditie de boze geesten verjaagd, de vogel gekeurd en mogen de genodigden de eerste schoten lossen, waarna het de beurt is aan de deelnemers. Na 156 schoten is het zover en schiet Cees Deenen het laatste stuk van de vogel naar beneden. De verplichte controle van de uitgenodigde overheden duurt dan ook niet lang, waarna Cees zijn felicitaties in ontvangst kan nemen. Een van de talrijke gasten was de Europakoning, Toon Weijtmans, die op uitnodiging van Jan van Riel vanuit het E.G.S. dit evenement bezoekt, samen met de keizer van Sint Antonius- Sint Sebastiaan, Wil van de Laak en zijn vrouw. ■

De nieuwe koning samen met de Europakoning.

Jubilarissen in Best

Het Sint Odulphusgilde in Best viert maandag 17 juni 2013 haar jaarlijkse feestdag. Een onderdeel van de dag is de huldiging van gildebroeders die 40- en 25 jaar lid van het gilde zijn. Tijdens de ontvangst in de burgerzaal van het gemeentehuis worden Piet Goevaers (40 jr.), Floris de Moel Sr. (40 jr.), Gerrit Jan Swinkels (40 jr.), Charles Sol (40 jr.), Louis van Elderen (25 jr.) en Geert Evers (25 jr.) namens de Kring van Het Kwartier van Oirschot door Bert van der Staak in zijn hoedanigheid als vicevoorzitter van de Kring maar ook lid van het Odulphusgilde onderscheiden. ■

V.l.n.r.: Geert Evers, Floris de Moel Sr., Piet Goevaers, Louis van Elderen, Gerrit Jan Swinkels en Charles Sol.

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66
www.edelsmidpeters.nl

Blinkt uit in vakmanschap

Sint Hubertusgilde huldigde vier jubilarissen

Zaterdag 22 juni 2013 viert het Sint Hubertusgilde, Liessel de Sint Jansdag met de huldiging van vier jubilarissen. Piet v.d. Boomen, vijftig jaar lid en al die jaren tamboer, vierentwintig jaar bestuurslid, en sinds 2008 benoemd tot erelid. Ties Joosten, vijftig jaar lid. Begint zijn gildeleven als tamboer, is kapitein van 1983 tot 1987, koning van 1987 tot 1991 en erekoning in 1990 en 1997. Sinds 2011 is hij erelid.

De zoon van Ties, Tonny Joosten is veertig jaar lid. Begint als tamboer, wordt later tamboer en bazuin instructeur. Sinds 2004 is hij bestuurslid. De zoon van Tonny, Mark Joosten is vijfentwintig jaar lid. Is evenals zijn opa en vader tamboer. In 2011 is hij erekoning en heeft zitting in de pas opgestarte jeugdcommissie van Krings Peelland.

Tijdens de receptie krijgen de jubilarissen de bijbehorende speldjes opgespeld door koning Hans Hikspoors. De gouden jubilarissen Ties Joosten en Piet v. d. Boomen krijgen ook nog een kringonderscheiding opgespeld door kringvoorzitter Henk de Hair. ■

V.l.n.r. Mark Joosten, Ties Joosten, Piet v.d. Boomen en Tonny Joosten.

Nieuwe koningsvogel Sint Jorisgilde Someren

Gilde Sint Joris, Someren heeft tijdens de viering van haar patroonsdag de nieuwe zilveren koningsvogel gepresenteerd. Tijdens de gildemis in de kapel van Zorgcentrum Witven wordt deze door pastoor Jan Zwirs ingezegend. De oude zilveren vogel uit 1549 vertoont veel gebreken en reparatie is geen optie.

De aanschaf van de nieuwe vogel is mede mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van de Stichting ONA Asten - Someren. ■

Bart Smits erekoning 2013

Op dezelfde dag heeft het Sint Hubertusgilde, Liessel een schietwedstrijd om de titel van erekoning. Verder staat op het programma de openstelling van het verbouwde clubgebouw "Ons Gildehuis" aan het publiek. Deze openstelling gaat gepaard met een tentoonstelling van documentatie, gildezilver en gildeattributen.

De dag begint met een mis voor de gouden jubilarissen.

Na het plaatsen van de vogel op de boom begint de strijd. Met het 216e schot schiet Bart Smits de vogel naar beneden en mag zich een jaar erekoning noemen. Hierna mogen alle aanwezigen uit Liessel tegen een kleine vergoeding schieten om het tinnen bord. Met het 172e schot is Martien Seijkens de gelukkige winnaar. Rigo Welten wint bij de Liesselse jeugd. Na het uitreiken van de prijzen krijgen alle winnaars een vendelgroet. ■

Erekoning Bart Smits.

Een nieuwe koningsvogel voor Sint Joris Someren.

Jos van den Heuvel Laarbeekkoning

Zondag 28 april 2013 schiet hoofdman Jos van den Heuvel zich tot koning tijdens de schietwedstrijd van de vijf Laarbeekse gilden. Voor de Blauwe Schut is dit de tweede Laarbeekkoning. Deze dag is georganiseerd door het Sint Margaretha op een sfeervol gildeterrein in Aarle-Rixtel. De dag is aangevangen met een optocht naar het Heuvelplein, waar de dorstige kelen worden gelaafd. Terug op het gildeterrein is het festijn geopend door burgemeester Hans Ubachs en de hagelnieuwe boom door pastor Engels ingezegend. Het mag gezegd worden dat het Sint Margarethagilde er een prachtige aanwinst bij heeft. Na het afleggen van het Laarbeekschild door de afgaande koning Roel van Eindhoven, kan de wedstrijd een aanvang nemen. Na een zeer spannende strijd wordt rond half vijf het laatste schot gelost door Jos van den Heuvel. Na de inhuldiging door burgemeester Ubachs, met aan zijn zijde Frans Biemans, en een verdiende vendelgroet mag Jos zich een jaar lang Laarbeekkoning noemen en zal hij het komend jaar het gezicht zijn van de Laarbeekse gilden. ■

Op de voorgrond Jos van den Heuvel met echtgenote Marion.

Henk van de Ven konink- lijk onderscheiden

Zondag 5 mei 2013 is gildebroeder Henk van de Ven benoemd als lid in de Orde van Oranje Nassau. Tijdens een drukke Mariaviering in de parochiekerk van Aarle-Rixtel is hem de onderscheiding opgespeld door de Laarbeekse burgemeester Hans Ubachs. Dit jaar is het vijftig jaar dat Henk gildebroeder is van de Blauwe Schut. In die jaren heeft Henk zich ten volle ingezet voor het gilde. Naast zijn bestuurslidmaatschap bekleedt hij nog diverse functies, zoals vendelier, standaardrijder, dekenschrijver, beheerder gildepaviljoen en tot de dag van vandaag vice-hoofdman. In de periode 2005 – 2008 is hij koning. Daarnaast is hij de grote animator van het "Jan van Doorenpaviljoen", dat voor het grootste gedeelte door hem persoonlijk gebouwd is. Ook is hij een groot aantal jaren jurylid geweest voor het vendelen binnen onze federatie. Henk en zijn echtgenote Toos krijgen van het gilde naast bloemen ook een vendelgroet aangeboden tijdens de vriendendag die op diezelfde dag gehouden is op het Paviljoen. Velen komen hem die middag dan ook feliciteren. Op zaterdag 18 mei is hem nog een vendelgroet en een serenade aangeboden door het Gilde Sint Servatius en de Harmonie in zijn woonplaats Lieshout. ■

Henk van de Ven met echtgenote Toos.

Thea van Otterdijk koning Sint Willibrordus Vlierden

Met een goed gemikt schot haalt Thea van Otterdijk - Fransen de vogel naar beneden. Twintig gildeleden gaan op hemelvaartsdag, 9 mei 2013, de strijd aan om het koningschap. Onder hen zijn slechts twee vrouwen. In 2007 besluiten de gildebroeders, dat ook vrouwen kunnen toetreden met alle bevoegdheden, die ook de gildebroeders hebben. Zo mogen zij ook mee schieten om het koningschap. Voor Thea is het in 2007 meteen raak en deze keer, 2013, haalt zij met het 200ste schot de titel weer binnen. Haar man Peter, die na haar is, ziet voor de zoveelste keer in drieëndertig jaar de titel aan zich voorbij gaan. Nadat de koning het zilver heeft afgelegd is de titel vacant. Dat Peter na Thea moet schieten, is door het lot beslist. Ook beschermheer Frans Driessen mengt zich deze keer in de strijd. Hij heeft een groot aandeel in de beslissende fase. Hij is het, die de vogel los schiet waardoor deze op vallen komt. Oud koning Hennie Fransen, een broer van Thea, neemt een verkeerde beslissing. Daarom gaat de kans naar Thea, die niet aarzelt. Thea is de vijfenzeventigste opgetekende koning van het gilde. ■

Het koningszilver wordt omgehangen door de twee koningsknechten.

Jan van Sleeuwen koning Sint Agatha, Boekel

Op zondag 14 april 2013 vindt het jaarlijkse koningschieten plaats van gilde Sint Agatha bij het nieuwe gildehuis op het evenemententerrein in Boekel.

Na een gildemis in de parochiekerk is op het kerkplein aan de priester en de burgemeester een vendelgroet gebracht, waarna de stoet naar het gildehuis vertrekt.

Direct na de lunch wordt van de scheidende koning Jos Huijben met een dankwoord afscheid genomen, maar niet voordat hij eerst een zilveren schild aan het gilde schenkt. In zijn afscheidswoord, mede namens zijn koningin Corry, klinkt dankbaarheid aan de gildebroeders en zusters voor de prachtige beleving van het koningsjaar.

Na loting over de schietvolgorde begint het koningschieten onder aanvoering van de scheidende koning, die met verve zijn positie verdedigt. In de laatste tien ronden wordt het extra spannend. Bijna alle schoten zijn raak en de vogel houdt zich lange tijd staande. Uiteindelijk wordt het laatste stuk weggeschoten door Jan van Sleeuwen. Jan is al sinds de heropricting in 2006 lid van het gilde. Nadat hij zijn vrouw Mien als zijn koningin heeft gekozen, kunnen de traditionele kroningsrituelen beginnen. Tijdens de receptie komen veel familieleden en kennissen het kersverse koningspaar feliciteren. ■

Jan van Sleeuwen met echtgenote Mien.

Gilde Sint Agatha Boekel is verhuisd

Het gilde Sint Agatha uit Boekel is verhuisd van het oude gildehuis aan Het Goor naar hun nieuw onderkomen op het evenemententerrein aan de Waterval. Na de familie Wassenberg te hebben bedankt voor zeven jaar gastvrijheid, vertrekt het gilde vanaf Het Goor. Het koningspaar, Jan en Mien van Sleeuwen, nemen plaats op een prachtig paardenvoertuig. De vrienden en enkele leden van het gilde nemen plaats in "De Goede Moordenaar"; de tram van het Boerenbondmuseum.

Nadat ook wat spullen uit het oude gildehuis zijn opgeladen vertrekt de stoet met slaande trom en bazuïngeschal naar de Waterval.

Boven de ingang van het nieuwe gildehuis wordt door koning Jan een bord onthuld met daarop het wapen van gilde Sint Agatha. Zoals gebruikelijk bij een gilde betreedt het koningspaar als eerste het prachtige nieuwe gildehuis. ■

Het koningspaar in het rijtuig.

Ron Peters Koning Sint Catharinagilde Helmond

Tijdens het jaarlijkse koningschieten is op 7 juli 2013 Ron Peters koning van het Sint Catharinagilde, Helmond geworden. Bij het 87e schot weet hij het koningszilver te bemachtigen. Ron is voor eerste keer koning en is de zestigste koning sinds de heropleving in 1950. Het is een zeer spannende wedstrijd waarbij een groot aantal broeders er op gebrand is om het koningschap te verwerven. Ron Peters vervult binnen het gilde de functie van Oude Deken (voorzitter) en lid van de gemeenteraad van Helmond. De nieuwe koning is bijzonder blij met zijn eretitel: "het is een groot voorrecht en eer om de taak van koning het komend jaar uit te mogen oefenen", aldus de nieuwe koning. Ereschutter is dit jaar Leon Verhofstadt die de vogel naar beneden weet te halen. Bij het schieten voor de jeugd verwerft Rick Smit het fel begeerde erekruis. ■

Ron Peters en eredeken mevrouw Blanksma.

Cloutverschiëting in Raamsdonk

Onder gunstige weersomstandigheden kan het Sint-Bavogilde op zondag 7 juli voor de negende keer de Cloutverschiëting houden. Met de handboog moet men proberen op een grote afstand zo dicht mogelijk bij een gemarkeerd punt een pijl in de grond te laten belanden. Voor de jeugdige deelnemers en voor enkele ongeoefende personen is de afstand 80 meter, voor senioren met een geringe trekkracht 130 meter en voor de getrainde senioren 165 meter. Het aantal wedstrijdpijlen bedraagt 36. Naast het 'normale' schieten op doel en het schieten op de wip is een Cloutverschiëting een prachtige variatie. Op de uitnodiging om deel te nemen hadden 26 schutters gehoor gegeven van het Sint-Willibrordusgilde uit Alphen, het Sint-Bavogilde uit Rijsbergen, het Sint-Sebastiaangilde uit Oudenbosch en van het Sint-Bavogilde uit Raamsdonk. In een lange rij staan de schutters opgesteld, wat een prachtig gezicht is. Frank Rommens van het Sint-Willibrordusgilde behaalde de hoogste score op de voet gevolgd, maar dan op de afstand voor de jeugd, door Inge de Bont van het thuisgilde. Bij de afstand 130 meter toont Marie-Elze de Bont, ook uit Raamsdonk, zich de beste. We kunnen terugkijken op een geslaagde Cloutverschiëting Raamsdonk 2013. Naast het feit dat het goede schutters zijn, zijn de deelnemers gezellig en enthousiast. Alle reden om dit evenement volgend jaar weer te houden. ■

Toos Daamen uit Rijsbergen.

Leo Marijnissen koning Gilde Sint-Joris Rijsbergen

Op kermisdinsdag 18 juni 2013 is het bij gilde Sint-Joris Rijsbergen koningschieten, volgens de traditie één keer in de zes jaar. In 2007 is het Hans Evers die koning schiet. Hij wil dit graag voor de tweede maal herhalen. Echter, er waren een vijftal gildebroeders die er een spannende strijd van maken. Het reglement voor het koningschieten zegt dat, die gildebroeder die de vogel er afschiet is koning. Er is geen mogelijkheid tot terugplaatsen of afkopen. Gilde Sint-Joris is een van de twee gilden in Nederland die met de grote- of St. Jansboog op 61 meter schieten. Met deze boog wordt dan op de vogel geschoten wat niet zo eenvoudig is. De vogel wordt diverse keren geraakt maar als Leo Marijnissen weer aan de beurt is, ziet hij zijn kans schoon en schiet de vogel van zijn hoogste punt en is hij voor zes jaar de nieuwe koning. De nieuwe koning wordt direct onder de schutsboom geïnstalleerd. Dit gebeurt samen met de burgemeester Mevr. Leny Poppe-De Loeff, de Overdeken van Sint-Joris en Frank Pellens, hoofdman. De nieuwe koning mag vóór het betreden van het gildelokaal, als eerbied voor zijn functie, over het vaandel lopen. Onze vendelier, Jacques van Steen, brengt de nieuwe koning nog een vendelgroet. ■

In het midden de nieuwe koning.

Sint Jorisgilde Kalmthout huldigt jubilaris Jos Hens

In 1953 legt Jos Hens als ouderman de eed van trouw af en is daarmee gildebroeder. Op zondag 30 juni 2013 wordt gevierd dat hij zestig jaar lid is van dat gilde. In het bijzijn van de gildebroeders en zusters, familie en vrienden richt de hoofdman Leo Vanwesenbeeck het woord tot de jubilaris. Hij doet zijn verhaal hoe hij Jos tot heden heeft meegemaakt. Zijn trouw aan het gilde is een stuk herkenbaarheid voor vele aanwezigen. Daarna biedt de burgemeester Lucas Jacobs van de gemeente Kalmthout de jubilaris, namens de gemeente, een cadeau aan in de vorm van een herinneringsbord. Rien de Krom, kringsecretaris van de Kring Baronie en Markiezaat, reikt Jos de Kringonderscheiding uit en speldt hem de baarbij horende versierselen op. Jos is de vierde gildebroeder van wie ze het zestigjarig jubileum vieren in het langdurige bestaan van het gilde.

Zijn voorgangers zijn inmiddels overleden.

Het St. Jorisgilde Kalmthout is voor vele gilden geen onbekende binnen de Kring van schuttersgilde Baronie en Markiezaat. Ook in andere Kringen is het gilde bekend. Het schieten met de oude voetboog, met een afstand van 71 meter, vinden met regelmaat plaats tijdens onderlinge verschiëtingen of de Kringdagen. ■

Rien de Krom feliciteert de jubilaris.

HARRIE SWINKELS

Sint-Margaretha, Aarle-Rixtel (Peelland)

Op 23 mei 2013 overleed Harrie Swinkels (91). Harrie was 68 jaar lid waarvan vele jaren als vendelier en bestuurslid. De laatste jaren heeft hij vanwege zijn gezondheid niet meer actief deel kunnen nemen aan onze gildeactiviteiten.

TINY VAN BEEK

Sint-Catharina & Barbara, Geldrop (Kempenland)

Op zaterdag 27 april 2013 overleed zeer onverwacht onze gildebroeder Tiny van Beek (1938). Hij was 49 jaar lid van het gilde en heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt bij de bouw van het gildehuis in 1998/1999. Door zijn technisch inzicht en lange ervaring in de bouw was hij gedurende de bouw van onschatbare waarde. Hij stond erop dat regels en tradities in ere gehouden werden.

NELLIE GIELEN - VAN DER BURGT

Sint-Joris, Bergeyk (Kempenland)

Op 1 maart 2013 is gildezuster Nellie Gielen-van der Burgt (79) plotseling overleden, enkele maanden voor het gouden huwelijk. Samen met haar man Daan Gielen (voormalig vaandrig) maakte zij vele jaren een nieuwjaarsgedicht, welk tijdens de nieuwjaarsreceptie van het St.Jorisgilde door Daan werd voorgelezen. Nellie was vanaf 1983 gildezuster.

THEO CARDINAAL

Sint-Jan Baptista, Leende-Strijp (Kempenland)

26 Juli 2013 overleed gildebroeder en erelid Theo Cardinaal (91). Theo was ruim 68 jaar lid. Als niet-geüniformeerd lid heeft hij zich altijd zeer betrokken gevoeld met het gilde. Trouw bezocht hij de activiteiten. In 1995 werd Theo vanwege zijn vijftigjarig lidmaatschap onderscheiden met het Gouden Schild van Kring Kempenland. Daarnaast werd hem het erelidmaatschap aangeboden. In juni 2005 vierden we het zestigjarig lidmaatschap van Theo. Hij ontving toen het zilveren schild van ons gilde. Op 29 april 2012, de vooravond van zijn 90e verjaardag, werd Theo een vendelhulde gebracht.

FRANK WILGERS

Sint-Catharina tot Blorthem en Gestel (Kempenland)

Frank was 33 jaar lid. Hij was een van de gildebroeders die vanaf de heroprichting in 1980 het gilde trouw diende. In 1984 schoot hij zich koning. We hadden aan hem een fantastische kapitein.

COR RIJPERT

Sint-Hubertus, Drunen (Maasland)

Op 6 mei 2013 is Cor Rijpert overleden. Cor was veertig jaar lid en is recentelijk nog onderscheiden door de Kring Maasland. Binnen het gilde was Cor kapitein, fotograaf en lid van de schietcommissie. Ook haalde hij papier op.

AD GEERTS

Heilig Sacramentsgilde, Hulsel (Kwartier van Oirschot)

Op zaterdag 16 maart 2013 heeft het Heilig Sacramentsgilde, Hulsel afscheid genomen van Ad Geerts. Ad was samen met zijn vrouw Annie vanaf 1990 lid. Hij heeft zich binnen het gilde sterk gemaakt voor het volksdansen. In 2011 heeft hij samen met zijn vrouw Annie geschoten om het koningszilver. Ad liep tijdens de laatste koningsperiode als prins-gemaal aan de zijde van zijn koning Annie.

HENK VAN STOKKOM

Sint-Sebastiaan, Lage Mierde (Kwartier van Oirschot)

Op 6 juli 2013 overleed Henk van Stokkom (84). In januari 1958 werd hij lid van het gilde. Hij was een bekwaam schutter en was koning van 1966 tot 1970. In 2008 ontving hij de kringonderscheiding voor het 50-jarig lidmaatschap. Henk was altijd zeer betrokken bij het gilde en zo zullen we hem ook in gedachte houden.

GUUS HURKMANS

Sint-Antonius Abt Lierop (Peelland)

Gildebroeder Guus Hurkmans (50) is 20 mei 2013 overleden. De overheid heeft de familie haar medeleven namens het gilde overgebracht aan zijn familie. Guus, niet geüniformeerd, werd in 1995 lid van het gilde was hobby kruisboogschutter.

JAN VAN DEN BOGAARD

Sint-Antonius Abt, Lierop (Peelland)

Jan van den Bogaard (63) overleed op 8 juni 2013. De overheid was 14 juni aanwezig bij de uitvaartdienst. Jan, niet geüniformeerd, werd lid in 2005. Dit om zijn kinderen en kleinkinderen de mogelijkheid te geven lid te worden.

JAN VAN DEN BERKMORTEL

Sint-Hubertus, Liessel (Peelland)

Op vrijdag 7 juni 2013 overleed gildebroeder en erelid Jan van den Berkmortel (77). Hij was lid sinds 1963 en vanaf 2001 erelid. Jan was erekoning in 1973, in 1980 kwam hij in het bestuur als penningmeester tot 2001 en van 1983 tot 1987 was hij koning. Hij was lid van het Gildekoor van de vier Deurnese Gilden, waarvan tevens penningmeester. Ook was Jan lid van de SAT-commissie van Kring Peelland.

TOON LEGIUS

Sint-Joris, Middelbeers (Kwartier van Oirschot)

Op zondag 26 mei 2013 ontvingen we het droeve nieuws dat gildebroeder Toon Legius (78) was overleden. Toon was sinds 1995 lid van het gilde en was een van de trouwste bezoekers aan al onze gildeactiviteiten. Toon was een echte Brabantse, Bourgondische gildebroeder.

PIET HOEVEN

Sint-Joris, Moergestel (Kwartier van Oirschot)

Op 5 februari 2013 is de oudste gildebroeder en erelid Piet Hoeven (87) overleden. Piet werd lid in 1947. Hij is vele jaren vendelier geweest. Van 1976 tot 1987 was hij dekenschatbewaarder en is tot 1991 bestuurslid geweest van de kleine kring. Piet was vele jaren vaandrig. Als Piet 50 jaar lid is, legt hij het vaandel neer. Hij bleef actief en was altijd aanwezig op de teerdagen en het koningschieten

RINY CANTERS

Sint-Catharina, Strijp (Kempenland)

Op 12 mei 2013 heeft het gilde afscheid genomen van gildebroeder en archivaris Riny Canters (72). Hij was ruim veertig jaar lid. Hij bekleedde de functies van vendelier en schrijvend deken en schoot zich twee maal koning in 1982 en 1984.

TOON VERHAGEN

Sint-Joris, Someren (Peelland)

Na een ongelijke strijd tegen zijn ziekte is op 8 april 2013 overleden gildebroeder Toon Verhagen (71). Hij was gildebroeder vanaf 1980 en koning van 1994-1996. Verder was hij bestuurslid van 1985-1993, waarvan zes jaar als deken-schrijver.

HEIN ONDERDENWIJNGAARD

Sint Sebastiaan, Tilburg (Kwartier van Oirschot)

In 1977 is Hein geïnstalleerd als gildebroeder. In 1986 wordt hij gezworen knaap en dat blijft hij uitzonderlijk lang, vijftien jaar! (Dit is een hulp voor de koning en fungeert vaak als ceremoniemeester.)

Hein schonk het gilde hiervoor een houten staf met een handje met twee opgestoken vingers met de tekst: "Ik zal er zijn". Dat tekent ook gildebroeder Hein. Hij was er inderdaad altijd, zelfs toen het niet meer zo goed met hem ging. Hij was een trouwe gildebroeder, die niet graag verstek liet gaan.

HANS BRESSERS

Handboogschuttersgilde Sint Sebastiaan van Willem III, Tilburg (Kwartier van Oirschot)

Op 28 mei 2013 overleed Hans Bressers. Hans is in 1969 geïnstalleerd. In 1987 werd hij cornet en droeg hij twee jaar lang onze standaard. Hij heeft, als notaris, meegewerkt aan de herziening van de caert en had vanuit zijn beroep een duidelijk andere mening dan de andere leden van de commissie. Hij vond dat de oude caert vervangen moest worden door een modern verenigingsreglement. Het is jammer voor hem dat hij het gilde niet kon overtuigen.

KEES VAN MIERLO

Sint-Barbara, Vlijmen (Maasland)

Op 23 april 2013 overleed geheel onverwachts Kees van Mierlo (69). De dag ervoor was hij nog op de ledenvergadering van de Schuts. Kees was een gewaardeerd lid (zilverdrager) en was gezegend met twee rechterhanden.

SJAAK MARINUS

Sint-Joris, Vlokhoven (Kempenland)

Sjaak Marinus overleed op 6 juni 2013. Sjaak werd voor de eerste maal lid in 1976. Voordien was hij lid van de scherpsschuttersvereniging Sint Joris Geldrop. In die tijd was hij een van de kartrekkers van het gilde. Als kapitein stimuleerde hij het geweerschieten en zorgde ervoor dat het gilde weer in ledenaantal steeg, mede door het aantrekken van jeugd, welke hij zelf begeleidde in de opleiding tot tamboer en vendelier. Na zijn huwelijk in 1981 ging hij weg bij het gilde om na het overlijden van zijn broer Jan in 2007 weer terug te keren.

Mogen zij allen rusten in vrede

VAN LOON

CONFECTIE

GILDENKLEDING MET **"TRADITIE"**

VRAAG VRIJBLIJVEND EEN OFFERTE AAN!

WWW.VANLOONCONFECTIE.NL

INFO@VANLOONCONFECTIE.NL

TEL.: 06-28459024

Vaandels, Vendels en Vlaggen

Joke Willigers

Zand 33, 5757 RX Liessel

Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71

info@willigers.eu www.vaandel-vendel.nl

olafs

T 06 101 950 77

graphic & webdesign

Hooiland 15 | 5663 HL Geldrop | info@olafs.nl | www.olafs.nl

GILDETROM AD KOLSTERS

HET ADRES VOOR AL UW
REPARATIE EN NIEUWE GILDENTROM

Lindenlaan 25A
5688BM Oirschot
Tel: 0499-574552

WWW.GILDETROM.COM

CASUAL DAMESMODE
ONDERGOED & ACCESSOIRES
CASUAL HERENMODE
KLUS- EN WERKKLEDING

Ook voor casual
dames- en herenmode,
ondergoed & accessoires
ga je naar HaVeP!

Goirle
Bergstraat 50
T (013) 534 71 36

Etten-Leur
Winkelcentrum 51-52
T (076) 503 41 16

Of kijk op **www.havep-winkel.nl**

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

GILDEFEESTEN IN 2013

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;

5 oktober Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Sint-Lambertusgilde Vessem.
24 nov Jeugd Vendeltoernooi bij Sint-Jorisgilde Goirle.

GILDEFEESTEN IN 2014

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten in oktober.

26 april Gildecongres te Zoutleeuw, België.
27 april NBFS-toernooi kruisboog op wip, Sint-Dionysiusgilde Heijen.
18 mei Vrij gildefeest, Sint-Catharinagilde Moergestel.
01 juni Kringdag Kempenland, Sint-Jansgilde Soerendonk.
01 juni Kringdag Peelland, Sint-Antonius Abtgilde Lierop.
15 juni Vrije gildedag, Sint-Antonius/Sint-Sebastiaan en h. Sacramentsgilde Beugen.
06 juli Kringdag Baronie en Markiezaat bij St.Ambrosiusgilde Gilze.
20 juli Kringdag Maasland, Sint-Lambertusgilde Maren-Kessel.
24 aug Vrije gildedag, Gilde Salvator Mundi Oeffelt.
oktober NBFS-toernooi geweeschieten, Kwartier van Oirschot.
21 sept NBFS-toernooi VTBS, Kring Peelland.
11 okt Hoofdlieëndag, opluistering door Sint-Lambertusgilde Someren-Eind.

GILDEFEESTEN IN 2015

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBSTR-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten in oktober.

april NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip, Kring Baronie en Markiezaat of Peelland.
31 mei Kringdag Kwartier van Oirschot, O.L.V. Broederschap Oirschot.
07 juni Kringdag Kempenland, Sint Jorisgilde Bergeijk.
07 juni Kringdag Peelland, Sint-Jorisgilde Asten.
14 juni Kringdag Land van Cuijk, Sint-Jansgilde Gassel.
28 - 29 - 30 augustus Europees Schutters Treffen te Peine (Duitsland).
20 sept NBFS-toernooi VTBS, Sint-Sebastiaangilde Lage Mierde.
oktober NBFS-toernooi geweeschieten, Kring Land van Cuijk.
10 okt Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Baronie en Markiezaat.

GILDEFEESTEN IN 2016

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBSTR-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten in oktober.

05 juni Kringdag Kempenland, Sint-Luciagilde Steensel
18 sept NBFS-toernooi VTBS, Kring Baronie en Markiezaat.
oktober NBFS geweeschieten Kring Kempenland.
08 okt Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Land van Cuijk.

